

Primorski dnevnik

TRST, nedelja 2. aprila 1961 Cena 40 lir Leto XVII. - Št. 79 (4853)

PO ŠESTIH LETIH IN POL

Na izmed velikih ovir na poti k miru v Alžiru bo lahko odstranjena s sklepom odpravljena, da začne neposredna pogajanja med francosko vlado in alžirskimi predstavnicami. Razgovorov v Alžiru, francoski odnosi s neodvisnimi državami v Severni Afriki, razplet dogodkov v alžirskih državah, francoske skupnosti, veliki ekonomski problemi v Alžiru, ki jih je privedel do izkoriščanja nafte v Sahari in naposled razpoložena v svetovni nevarnost čedalje bolj očitne — to so dejstva, ki vplivajo na francosko vlado, da je po šest in pol letih brezizhodne vojne

razvoj dogodkov na bojiščih dajati prav tistim, ki niso izključevali možnosti, da bi francoske čete kljub tehničnim in številnim premoči ponovno doživele »Dien Bien Phu« in to v neposredni bližini metropole.

Velike politične spremembe v afriških državah, nekdanjih francoskih kolonijah, so drugi nov in pomemben element v spreminjanju francoskega položaja v Alžiru. Od Madagaskarja na skrajnem jugu do Mavretanije na skrajnem severozahodu Afrike je Francija vsem nekdanjim svojim posestim priznala politično neodvisnost, ko je sklenila dvostranske sporazume in nove gospodarske pogodbe.

no tretji in tudi največji novi gospodarski moment na političnem prizorišču Alžira. Lani je Francija prvič uvozila nafto, ki je ni plačala z devizami. To je bila nafta iz Sahare. Od kar so proti koncu leta 1959 objavili veličastne načrte za izkoriščanje nafte in odkar se je leta 1957 začela tekma v vpisovanju delnic v več kakor sto družb pooblaščenih, da črpajo »crno zlato« iz Sahare, — je nafta končno začela teči ob precejšnjih mukah in težavah iz puščave v francoske rafinerije. Dva velika naftovoda — eden preko Tunisa v Bizerto in drugi čez Alžir do pristanišča Bougie — za tem prva normalna železniška proga čez Philippeville in končno prva avtomobilska cesta vzdolž železniške proge — to so za zdaj edine komunikacije, po katerih iz slojev zmagovitosti več kakor 50 milijonov ton na leto pritokajo šele samo »kapljice« — 50 tisoč ton v januarju leta 1960 in 450 tisoč ton decembra istega leta, skupaj približno 6 milijonov ton v vsem letu. Pri varovanju teh komunikacij je zaposlenih približno 200 tisoč francoskih vojakov — to je približno tretjina francoskega okupacijskega korpusa v Alžiru. Če bi, po številnih uradnih francoskih proračunih, samo te izdatke za zavarovanje prevoza nafte investirali v nova dela, bi se že v letu dni planirala proizvodnja 8 milijonov ton lahko povečala za najmanj 50 odstotkov. Obratno pa: račun za zavarovanje komunikacij se povečuje do neskončnosti, če se zares vjame v možnost, da bo že leta 1975 s proizvodnjo več kakor 25 milijonov ton Francija skušala zadovoljiti vse svoje domače potrebe s saharako nafto. Prihranki v deviznih sredstvih, tako potrebnih za franc. gospodarstvo vključeno v Skupno tržišče držav Male Evrope bi bili neuresničljivi celo tudi v očitno bolj ugodnem položaju, ko bo postala Francija edini proizvajalec petroleja tega zaprtega carskega bloka.

Približno tisoč milijard starih frankov so do zdaj investirali v Saharo. Te veličastni vsoti je treba dodati se 400 do 500 milijard, ki so jih zasebne francoske družbe vložile do zdaj v raziskovanja in začetna dela pri izkoriščanju rudnikov železa, bakra, cinka, germanija in svinca — prav tako v prostanskih velikih pušcah. Razen teh neposrednih investicij ne smemo pozabiti tudi na veliko zanimanje najbolj razvitih strok francoske industrije — avtomobilske, metalurške in strojne — za nagel razvoj teh del, zaradi velikih naročil in dobav strojev, orodja in posebne opreme za petrolejska in rudarska podjetja v Afriki. Samo v okviru Skupnega tržišča pričakuje francoske zasebne družbe do konca l. 1965 približno 650 milijard frankov pomoči od svojih pogodbenikov z dela v Sahari.

Bogastva Sahare večajo zanimanje velikega francoskega kapitala za Alžir, precej pa zmanjšujejo njegovo zanimanje za nadaljevanje vojne seveda s političnimi načrti na 2. strani

(Nadaljevanje na 2. strani)

LAOS-KAOS

Halo, SEATO, načelno pristajamo: rešitev spora na miren način, določeno količino težkega orožja in nekaj letal.

— V tih spremembah na afriških tleh zavzema zlasti pomembno mesto razvoj francoskih odnosov s Tunisom in Marokom, s alžirskima sosedama in nekdanjima francoskima protektoratoma. Vojna v Alžiru je povzročila velike težave v teh državah, katerih voditelji so pogosto poudarjali pripravljenost na tesno sodelovanje s Francijo. Vrstili pa so se obmejni incidenti — od tragedije pri Sakiet Sidi ben Jusufu pa do grozni francoskih generalov, da bodo »s skornji na nogah spali v Burgibovi postelji« — so vnesli ne samo splošno nezaupanje v te odnose, ampak so tudi pripeljali do popolnega zastoja v reševanju vrste dvostranskih problemov podedovanih iz dobe protektorata. Približno dva tisoč milijard starih francoskih frankov je bilo vloženo v maroško gospodarstvo, za katerega razvoj se Francija prav tako zanima. Praktično v Maroku ni gospodarske panoge, v kateri ne bi bil zastopan tudi francoski kapital. Vse francoske investicije v Tunis, nekoliko manjše kakor tiste v Maroku (približno 1300 milijard), so prav tako razlog velikemu zanimanju za odnose s to deželo. Vsi ti interesi so po svoje ogroženi s podaljševanjem alžirske vojne. Zato ni niti najmanj presenetljivo, da se splošni okviri za rešitev alžirskega spopada, o katerih se v zadnjem času čedalje več govori, pravi krivajo prav z omejitvami mejami Magreba in področjem gospodarskih interesov francoskih investorjev v severni Afriki. Tunis in Maroko bi morala nekako prevzeti nase vlogo »meničnih porokov« za prihodnost neodvisnega Alžira v okviru Magreba, ki bi s skupnim izkoriščanjem Sahare »resnično sodeloval« s Francijo.

Nafta v Sahari — pa ta ni edino in celo niti največje bogastvo prostrane afriške puščave — je konč

Pince pripravljajo... (Foto Magajna)

Sovjetska vlada je včeraj odgovorila na britanske predloge v zvezi z Laosom

Hruščev je ameriškega poslaniku Thompsonu sporočil vsebino odgovora - Kennedyjevo posvetovanje z Ruskom - Suvana Fuma spet v Parizu - Nehru še vedno upa na sporazum

MOSKVA, 1. — Namestnik sovjetskega zunanjega ministra Kuznjecov je izročil danes britanskemu poslaniku Franku Robertsu odgovor sovjetske vlade na britansko noto v zvezi z Laosom. Po polurnem razgovoru s Kuznjecovom je poslanik izjavil, da nima nič kaj povedati in da bo noto takoj poslal v London.

V Londonu izjavljajo, da bodo noto, takoj ko jo bodo dobili, poslali zunanjemu ministru Homeju, ki je na počitnicah na Skotskem, in Mac Millanu, ki je na Jamaici. Prav tako bosta obveščeni o vsebini odgovora tudi ameriška vlada.

Agenčija Tass je javila, da je predsednik vlade Hruščev sprejel danes ameriškega poslanika v Moskvi Thompsona, s katerim se je razgovarjal o Laosu. Hruščev je sprejel Thompsona kmalu potem, ko je sovjetska vlada izročila angleškemu poslaniku odgovor na britansko noto. Razgovor je trajal pod drugo uro. Domnevajo, da je hotel Hruščev osebno obvestiti Kennedyjevega predstavnika o vsebini sovjetskega odgovora britanski vladi. Vsebinski odgovor pa ni bila do sedaj še objavljena. Opazovalci so menili, da se bodo za objavo vsebine morda odločili še danes. V tem primeru se pričakuje, da bodo objavili istočasno britanske predloge in sovjetski odgovor.

Dejstvo, da se je Hruščev hotel osebno sestati s Thompsonom po izročitvi odgovora britanskemu poslaniku, je izrazil naslednje domneve: Ker so ZDA vmešane v laosko krizo, bodisi z navzočnostjo njihovih vojaških svetovalcev pri uporabi vojske in v razmeščanju oboroženih sil v jugovzhodni Aziji, ter z grožnjami, ki jih je prejšnji izrekel ameriška vlada, je verjetno, da je hotel Hruščev poudariti washingtonski vladi izven formalnega odgovora Veliki Britaniji važnost, ki jo Sovjetska zveza pripisuje

mirni ureditvi laoske krize na podlagi postopka, ki bi ga odobrile vse prizadete strani in ki bi upošteval koristi vseh. Zdi se, da je Hruščev znanje, da je Hruščev v sedanjih okoliščinah poslal stanoje v Laosu. 2. Kakor je znano, je predsednik Kennedy podal Thompsonu posebno nalogo, da ga neposredno zastopa v Moskvi pri vseh sovjetsko-ameriških pogajanjih, ki se tičejo odnosov med Vzhodom in Zahodom. Prav tem svotvu je Thompson imel 9. marca v Novosibirsku prvi razgovor s Hruščevom v zvezi z Laosom in z drugimi mednarodnimi dogodki.

V obveščeni krogih v Londonu zatrjujejo, da sta britanska in verjetno tudi ameriška vlada sklenili razvzeti bolj elastično stališče, kar se tiče vrstnega reda treh elementov britanskega načrta, ki predvideva, naj bi SZ in Velika Britanija najprej skupno pozvali na ustanovitve sovravnosti v Laosu in pozneje naj bi nadzorstvena komisija (Indija, Poljska in Kanada) ugotovila, ali so bile sovravnosti ustvarjene, v tretji fazi pa naj bi sklicali mednarodno konferenco.

Zdi se, da britanska vlada ne bo vitrala pri tem vrstnem redu in da se ne bo uprla istočasni izvedbi prvih dveh ukrepov. Med

včerajšnjimi razgovori s Suvano Fumo so ga britanski ministri namreč obvestili, da sta po njihovem mnenju ti dve strani načrta tesno povezani.

Suvana Fuma je danes odpotoval iz Londona in se je vrnil v Pariz. Pred odhodom iz Londona je Suvana Fuma izjavil, da ob 13. aprilu, tako da bo v Moskvi 15. Izrekel je upanje, da bo sovjetska vlada sprejela britanske predloge, in pripomnil, da potrebo je najti rešitev laoskega vprašanja. Mislim, da je to v interesu velikih držav in tudi v interesu laoskega ljudstva.

Iz Palm Beacha na Floridi, kjer je Kennedy na počitnicah, poročajo, da je si niti prišel tja državni tajnik Dean Rusk, da poroča predsedniku o delu konference SEATO, o pripravah za prihodnji obisk Mac Millana ter o svojih razgovorih z Nehrujem.

Predstavniki Bele hiše Sanger je izjavil, da je Kennedy dobil večer po telefonu poročilo informacijske službe o položaju v Laosu in da so mu s tem v zvezi poslali poseben dokument z letalom.

Kennedy je Rusk sprejel davi in se z njim razgovarjal o sovjetski noti. Pred

Sedemidni v svetu

ZDA in Laos

Tudi pretekli teden so dogodki okoli Laosa in nevarnost, da se iz tega izčisti hujši spopad, pritegovali pozornost sveta. Po spomenici, ki jo je britanska vlada poslala sovjetski vladi in s katero predlaga najprej ustanovitve sovravnosti v Laosu in zatem začetek pogajanj, se je ameriški predsednik Kennedy posvetoval z Mac Millanom, ki je nalašč prišel v ZDA, za tem pa je imel daljši razgovor s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom. Po razgovoru, ki ga je Kennedy imel z Gromikom, je prevladalo mnenje, da je položaj sedaj manj nevaren, ker sta Gromiko in Kennedy izrazila upanje, da bo moč mirno urediti laosko krizo. Oba sta poudarila, da je cilj mirolnih pogajanj neutralnost Laosu. Razen tega je moskovska »Pravda« objavila članek, v katerem ocenjuje britanske predloge o premirju v Laosu kot vredne pozornosti. Sovjetska vlada je včeraj izročila odgovor na britansko noto. Vsebinski odgovor še ni znan, toda vse doslej je prevladovalo mnenje, da bo Moskva verjetno predlagala, naj se najprej sestane mednarodna nadzorstvena komisija in ta naj pozove obe vojskujoci se strani, naj ustavi sovravnosti. Tega mnenja je tudi predsednik laoske vlade Suvana Fuma, ki je te dni prišel v London na razgovor z britanskim zunanjim ministrom Homejem.

Opazovalci so mnenja, da je na potek razgovorov sveta zunanjih ministrov SEATO, ki so bili prejšnji teden v Bangkok, vsekakor vplival razgovor Gromika s Kennedyjem in tudi pomirjevalni članek v moskovski »Pravdi«.

Svet ministrov SEATO je po posvetovanjih objavil skupno poročilo, ki je rezultat dolgih posvetovanj in med katerimi je prišlo do precejšnjih nesoglasij. Zlasti so prišla do izraza nesoglasja med ZDA in Francijo. Francoski zunanji minister de Mureville je vtrdil, naj se opusti sleherni grožnja z vojaško silo. To je poudaril tudi na tiskovni konferenci po končanem zasedanju, ko je izjavil, da ni mnenja, da bo vojaške rešitve dosegla politična upravljanja. Poudaril je tudi, da bodo potrebna nova posvetovanja, preden bi eventualno začeli izvajati 6. člen resolucije SEATO, ki pravi, da bo svet ministrov »začet akcije, ki bi lahko ustrezala danim razmeram, če bi napori za pomirjenje doživeli neuspeh«. Resolucija poudarja, da svet ministrov »s hudo zaskrbljenostjo ugotavlja, da se nadaljuje ofenzivna uporaba elementov vojske in zlasti zadržani in odvisev Laos«, in da je »pre-

prican, da je treba to doseči s pogajanj«. Resolucija »poudarja z zadovoljstvom sedanje napore za opustitev sovravnosti, za mirolna pogajanja z namenom, da bi vzpostavili neodvisen in nevtralen Laos«.

Kakor rečeno, je de Mureville izjavil, da bi bila potrebna nova posvetovanja, preden bi se odločili za katero koli vojaško akcijo v Laosu. Dodal je tudi, da resolucija v veliki meri odraža gledišče Francije.

Britanski zunanji minister Home pa je izjavil, da Velika Britanija ne bo dovolila razdelitve Laosa. Zdi se namreč, da so se v nekaterih krogih ZDA pojavile težnje, naj bi Laos razdelili na dveje, tako kakor se je zgodilo v Vietnamu in s Korejo. Toda predsednik laoske vlade Suvana Fuma je na tiskovni konferenci izjavil, da je potrebno pri rešitvi laoske krize upoštevati obstoj treh tendenc, ki so: Patet Laos, neutralisti, ki jih vodi on, in Ameriki naklonjeni elementi, katerih predstavnik je sedaj predsednik uporniške vlade Bun Um.

Vzpostavitev enotnosti Laosu je mogoča samo z navzočnostjo vseh teh treh tendenc v novi vladi. Suvana Fuma je dalje izjavil, da je ameriška vlada vedno delovala proti neutralnosti Laosu. Na srečo pa so se stvari s prihodom Kennedyja nekoliko menile, ker ameriška vlada sedaj trdi, da želi nevtralen Laos. Izjavil je tudi, da sta britanska in francoska vlada vedno podpirali politiko neutralnosti, ki jo je on zagovarjal od leta 1955 dalje. O britanskih predlogih je izjavil, da jih v glavnih obrisih odobrava. Potrebno pa je obnoviti dejavnost mednarodne nadzorstvene komisije, preden se ustavi sovravnosti. Predsem pa je potrebno, da Američani prenehajo pomagati uporniški vladi, tako da bi tudi SZ prenehala pomagati zakoniti vladi. To bi se moralo zgoditi istočasno.

Ceprav ni še sovjetskega odgovora na britanske predloge, se lahko sklepa, da bo odhod de Murevilleja iz Laosa, ki ga je zausel Suvana Fuma in ki ga je obrazložila moskovska »Pravda«, Če upoštevamo, da je ameriški zunanji minister na konferenci SEATO odločno podpiral uporabo politične upravljanja, bo nadaljnji razvoj dogodkov spet odvisen od volje vlade ZDA, kolikor ne bosta britanska in francoska vlada uspeli pomirjevalno vplivati nanjo.

Ameriški državni tajnik Dean Rusk se je na poti iz Bangkoka ustavil v Novem Delhiju, kjer se je posvetoval z Nehrujem. Po razgovoru je izjavil, da bi morali biti izhodišče za nova pogajanja ženevski sporazumi iz leta 1954. Toda, če bi se ustanovila nova vlada, ki ne bi bila podrejena nobenemu bloku, ki ne bi bila pod nadzloro nobene tuje sile, ki bi uveljavila samostojno zunanjo politiko in urejala svoje probleme brez vmešanja tujih sil, bi se lahko pričelo reševanje laoskega vprašanja.

Rusk ni hotel povedati, ali bi Suvana Fuma za ZDA sprejemljivi kot enotnost, ki lahko združi vse sile Laosu na nevtralnih pozicijah, kajti znano je, da si ZDA neutralnost Laosu zamisljajo vse drugače kakor pravo neutralnost, ki je, za znano, da je Kennedyjev potujoči poslanik Harriman po razgovoru s Suvano Fumo in z Nehrujem izjavil, da je Suvana Fuma človek, mimo katerega ni mogoče iti pri pogajanjih o ureditvi krize v Laosu.

Nove spletke proti pogajanjem za mir v Alžiriji

Alžirska in francoska vlada sta v petek končno objavili oboje enako uradno sporočilo o bitnih pogajanjih, ki se bodo začela 7. aprila v Evianu. V Parizu so ves čas govorili o »splošnih pogajanjih« toda alžirska vlada je zahtevala jasnost. Objavljeno sporočilo govori jasno o pogajanjih za dohititev pogajev samoodločbe ter o vprašanjih, ki so z njo povezana.

Toda francoska vlada je zadnje dni očito pokazala, da se namerava posvetovati tudi s predstavniki »trete sile« v Alžiriji, predsem pa s predstavniki tako imenovane Alžirskega narodnega gibanja, ki ga vodi Messali Hadj, ki se s svobodno kreta po Franciji in sodeluje s Francijo proti osovobodnemu gibanju. Te namene francoske vlade

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

O. HENRY:

Posrednik

Niti letni čas niti ura nista bila najprimernejša za posredanje v parku. Verjetno je prišlo dekletko iz okolice, ki se je na trenutke sedlo na klopi ob steni. Zamisljeno in tiho je sedela. Potrpetost v njenih pogledih je bila verjetno posledica datuma, zakaj ni bilo oborožila okroglih lic, kar tako ji je ni zbrislala smeha z rožnatimi obrazci. Niti gubica okoli njenih, niti je bila se najbolj potnem potezom otroka, ki ni vzel igrato in se je zamislil za nekaj trenutkov. Dolgimi, počasnimi koraki je prišel po steni mlad deklet, ki je pogledal v tla. Ob pogledu na dekletko je mladi mož zardel. Njegov trenutek spet zamisljenosti je bil pripravljen, ko je prišel do nje. Njegov pogled je gledal v tla, nato pa se je obrnil in jo pogledal. Njegov obraz je bil miren, vendar je bil v očeh nekaj, kar ni bilo mogoče opisati. Njegov pogled je bil miren, vendar je bil v očeh nekaj, kar ni bilo mogoče opisati. Njegov pogled je bil miren, vendar je bil v očeh nekaj, kar ni bilo mogoče opisati.

Čez deset dni (11. in 12. aprila) bodo gostovali pri nas

Scena iz opere Rolfa Liebermanna «Šola za žene», s katero bo mariborsko gledališče gostovalo v Trstu; predstava bo v Avditoriju. Dirigira Jakov Cipci. Solisti so (od leve na desno): Miro Gregorin, Ada Thomova, Karlo Kamušič, Aleksander Kovač, Mileva Pertotova in Boško Lukeš

Sodobno šolstvo v Sovjetski zvezi

Po geslu: študiraj in obenem delaj
je ves pouk v šoli povezan z delom

Največja važnost se polaga na učenje matematike, fizike,
kemije in biologije, poleg tega pa še na učenje tujih jezikov

Ce že ne prej, potem se je vsaj od tedaj, ko je prvi spustil vzletel v vseмир, ni poučevala ruščina. Tudi v Italiji se zanimanje za ruščino v zadnjih letih stopnjuje in se vedno pogostejše pojavljajo po raznih časopisih in revijah članki o ruskem šolstvu in kulturi. Nekelej leti zaperodoma je v Italiji seminar za ruski jezik in slovstvo. Značilno je, da je bilo na tretjem seminarju kar šestdeset slušateljev, to je študentov in absolventov visokih šol in tečajev za prevajalce, medtem ko je bilo na prvem seminarju tri leta prej le petnajst slušateljev.

Umetnost je torej, da se tudi mi nekoliko seznanimo s šolskim ustrojem v Sovjetski zvezi. Leto 1914 je bilo na Ruskem 80 odstotkov analfabetov in samo 680 tisoč otrok je po končanem četrtletnem razredu nadaljevalo šolo. Ti podatki se nanašajo samo na centralno Rusijo, ker je v veliki večini republik, ki tvorijo sedaj Sovjetsko zvezo, število pismenih doseglo komaj 1 do 2 odstotka.

Po zadnjih statistikah obiskuje vse šole v Sovjetski zvezi okrog 50 milijonov študentov. V preteklem letu je diplomiralo samo na tehničnih fakultetah 80.000 inženirjev, na srednjih šolah pa je bilo 1.500.000 maturantov. Zanimivo je, da do leta 1918 niso ženske v Rusiji imele dostopa na vseučilišče, sedaj pa je med njimi kar 52 odst. vseh študentov. Zenske se udeležujejo na vseh področjih znanosti in velik odstotek je takih, ki se bavijo z izključno znanstvenim raziskovanjem. Če primerjamo te številke s prejšnjimi, moramo priznati, da tak na pretek ni nima primere v zgodovini šolstva nobene druge države. Je pa tudi res, da nobena druga država na svetu ni žrtvovala za svoje šolstvo toliko kot prav Sovjetska zveza. Po podatkih ustanove UNESCO iz leta 1945 je sovjetska vlada izdala za šolstvo 80 dolarjev na vsakega prebivalca; Združene države Amerike 56 dolarjev, Švedska 36 dolarjev, Anglija 24 dolarjev itd.

Sedaj si pa ogledimo ustroj šolstva v Sovjetski zvezi. Šolska obveznost traja tam od 7. do 15. leta starosti. Je to osemletka, kot so jo uvedli v Jugoslaviji, toda z razliko, da gre lahko v Jugoslaviji dijaki, ki dovršijo šolo, na delo in ni nujno, da bi šli študirati; v Sovjetski zvezi pa se mora praktično in teoretično izpopolnjevati v stroki, ki si jo je izbral. Osemletka je razdeljena v dve stopnji.

Prva, od prvega do četrtega razreda, je prava osnovna šola, druga stopnja, od petega do osmega razreda, je tako imenovana nepopolna nižja srednja šola, ki odgovarja naši nižji gimnaziji. V prvi stopnji te šole je učni načrt podoben našemu z razliko, da začnejo tam s poučevanjem tujega jezika že v četrtem razredu in imajo tedensko 6 ur matematike, in to vse do konca osemletke. Iz tega je razvidno, da imajo Sovjeti matematiko, ne pa klasične

učinkovito sredstvo, ki utrjuje znanje, pridobljeno iz knjige. Če postavimo študenta pred praktično izvedbo principov matematike, fizike, kemije in biologije, mu bo to delo omogočilo, da se sam prepriča o točnosti pravil, ki se jih je učil, in kar je najvažnejše, mu bo to utrnilo znanje in vzbudilo veselje do nadaljnjega proučevanja. Tudi v nižjih razredih osemletke, to je od sedmega do enajstega leta starosti, ima z delom prisvoji, je tisto

zajcio šole. Dijaki, ki se hočejo zaposliti, in tisti, ki po končani osemletki ne nameravajo nadaljeovati višje srednje šole, a se pozneje premislijo, se lahko vpšejo na večerne višje šole. Če pa je njihovo službeno mesto oddaljeno, imajo možnost slediti pouku po korespondenci. Ta sistem se vedno bolj uveljavlja, seveda se na ta način določa učena podaljša za eno ali več let. Te šole so namenjene predvsem tistim, ki imajo že svojo zaposlitev, a skušajo doseči s pridnostjo višjo kvalifikacijo v svoji stroki. Podjetja morajo nuditi takim delavcem-studentom vse olajšave: skracen urni, samodnevno delo in tritedenski plačan dopust pred izpiti. Zaslужbi dijaki po polje tega dobijo še izreden dopust za vaje v laboratoriju. Dijaki, ki študirajo po korespondenci, niso prepuščeni sami sebi. Na razpolago imajo posvetovalne centre, kjer dobijo brezplačno vsa navedila in morebitne razlage.

Delati morajo tudi tisti dijaki, ki redno obiskujejo višjo srednjo šolo, seveda v stroki, ki odgovarja njihovi šoli. Sovjetska šola si namreč prizadeva, da pripravi kandidata istočasno teoretično in praktično. Praksa se vrši izven šole ali v šolah samih, ki so opremljene z delavnicami in laboratoriji. Nekatere šole imajo celo lastna podjetja, v katerih delajo in katere vodijo študentje sami pod nadzorom visoko kvalificiranih moči. Prehod iz enega razreda v drugi se vrši kot pri nas na podlagi končne uspeha. Zrelotni izpit pa se razlikuje. Kandidat mora pripraviti tako imenovane diplomske projekte, kjer obravnava praktičen problem svoje stroke. Z diskusijo teh projektov dokazuje kandidat svojo zrelost. Za sprejem na visoko šolo mora vsak dijak napraviti izpit iz materinega in tujega jezika ter iz specialnih predmetov, ki so različni za vsako fakulteto. Poleg tega mora kandidat predložiti karakteristiko, ki mu jo izda sindikalna organizacija in uprava podjetja, kjer je bil zaposlen. Ko je kandidat sprejet na univerzo, se mora prvi dve leti zaposliti v podjetju, ki odgovarja njegovi specializaciji. Tam mora spoznati in osebno preizkusiti vse stopnje obrata. Šele po dveh letih bo lahko redno obiskoval univerzo, kjer ga čaka intenzivno umsko delo.

Študij na univerzi je zelo skrbno in strogo urejen. Slušatelji iste stroke so razdeljeni v skupine - v vsaki skupini je deset do največ petnajst študentov, ki imajo na razpolago cel kader profesorjev. Profesorji nadzorujejo in sledijo delu vsakega posameznega kandidata. Program na sovjetskih univerzah se deli v tri ločene skupine. K prvi spada ideološka, politična in socialna vzgoja, ki drugi splošna teoretična podlaga in k tretji pa prava strokovna specializacija, ki zavzema dve tretjini vseh učnih ur.

Po dovršeni visoki šoli dobi absolvent diplomu u sposobnosti za izvrševanje svojega poklica. Doktorski naslov dosežejo v Sovjetski zvezi samo učenci, ki po dolgotrajnem raziskovanju na znanstvenem področju in s številnimi publikacijami svojih del. Znano je, da razpolagajo sovjetske univerze z izredno velikim številom rednih profesorjev. Na fizikalnem inštitutu v Moskvi je na primer 1200 profesorjev na 2400 študentov. Verjetno je to razlaga za njihov izreden napredek na tehničnem področju.

To je kratek oris sovjetskega šolstva, kot so ga preuredili z najnovejšo reformo, s katero so si zadali nalogo, ustvariti nov tip sovjetskega človeka: intelektualca-delavca.

Betsy Bell, mlada nemška igralka, ki se polagoma uveljavlja v italijanskem filmu. V Italijo je pravzaprav prišla, da bi študirala umetnost, toda pozneje je tako naneslo, da je prišla k filmu in sedaj jo bodo uporabili tudi v Nemčiji

Svojevrsna knjiga v zbirki Bios

Morus: Zgodovina seksualnosti

Avtor, čigar pravo ime je Richard Lewinsohn, je nemški zdravnik in sociolog - (Knjigo je izdala Cankarjeva založba)

Poleg knjig leposlovnega značaja in poleg politične literature skrbi Cankarjeva založba tudi za poljudnoznanstvena dela, za zgodovinske knjige, za knjige o znanstvenih odkritjih, za potopise, kar vse uvršča v redno knjižno zbirko Bios. V tej pestri zbirki zanimivih in obenem kvalitetnih knjig, ki si je pridobila med slovenskimi bralci že mnogo prijateljev, je Cankarjeva založba izdala nenapovedano knjigo, kakršne na slovenskem knjižnem trgu še nimamo. To je knjiga z naslovom «Zgodovina seksualnosti», ki jo je napisal nemški sociolog in zdravnik Richard Lewinsohn, znan pod pseudonimom Morus, in ki je v prevodu H. G. (Herberta Grana) pravkar prišla na slovenski knjižni trg.

O čem govori ta svojevrsna knjiga? Kot pove že naslov sam, je to knjiga, ki obravnava razvoj spolnega vprašanja od najstarejših časov človekovega bivanja na zemlji pa do današnjega časa. Zato ta Morusova knjiga nima ničesar skupnega z raznimi medicinsko-poljudnimi deli o spolnem vprašanju in spolni vzgoji. Knjiga je in ostane zgodovina, ki v poljudno in zanimivo napisani obliki prikazuje zgodovino seksualnosti od prave davnine do današnjega časa.

Nekaj naslovov in podnaslovov od dvajsetih poglavij, na katere je pisatelj razdelil obširno snov, nam približe prikaže značaj knjige. V začetku je bila ženska, to je naslov uvodnega poglavja, v katerem pisec obravnava kult ženske v prazgodovini, očetovsko oblast in materinsko pravo. V naslednjem poglavju obravnava vprašanja seksualnosti pri Egiptčanih, citira določbe Hamurabijskega zakonika, govori o sežiganju vdov pri najstarejših ljudstvih, o ženski emancipaciji v Atenah, o Amakonkah. V naslednjem poglavju nam povedo v stari Rim nam prikaže stare Rimljane v doela drugačni luči. Seveda govori predvsem o njihovem ljubezenskem življenju, vladarjev in rimskih slavnih mož ter še drugih zanimivosti. Iz rimske zgodovine je v tem pogledu obilo zanimive snovi, samo če se spomnimo na Kleopatro, na Mesalino itd. Mno goženstvu in ljubezni pri orijentalških narodih je posvečeno posebno poglavje, ki bo marsikomu odkrilo, kakšno je bilo v resnici to množestvo in kako doela drugačno je bilo življenje v haremih, kot pa si ga običajno predstavljamo. Srednjemu veku, vitezom in truba-

ruski ljubezni posveča Morus posebno poglavje. Toda zgodovina se vrta naprej in v naslednjih poglavjih piše avtor knjige o ljubezni v renesansi, o odkritju telesa, o odkritjih znanosti v novejšem času, o Rousseaujevi seksualni morali, o ljubezni, spolnosti in morali v policijski državi absolutizma itd. itd. Tako nas končno privede do najnovejšega časa, pri čemer se dotakne zabudlo modernega sveta in tudi pridobitev najnovejših dni, pridobitev na področju družabnega življenja in na področju znanosti. Vsebinski razpon avtorjeve priprave je torej širok. Pisatelj osvetljuje položaj ženske skozi stoletja, ljubezensko življenje v antiki, asketska prizadevanja krščanstva, Mohamedov odnos do spolnosti. Priprave je o zasluženih znanstvenih odkritjih, o Maltusu in bojevnikih za omejevanje rojstev, o tem, kako se je v Sovjetski zvezi menjavalo stališče do splava, o odkritjih Američana Kinseya in o drugih številnih stvareh v zvezi s spolnim življenjem.

Kot omenjeno je pisatelj sociolog in zdravnik ter znan publicist. Zato je bil vsekakor kos obširni in delikatni snovi in je napisal zanimivo pa tudi poučno knjigo. Res je sicer, da poleg zgodovinskih dejstev in opisov odkritij in dela, vpleta v svojo pripoved tudi intimne ljubezenske zgodbe slavnih mož zgodovine, s čimer daje prav gotovo tudi nekaj koncesij preprostim bralcem. Ne glede na to, pa je Morusova knjiga tehno delo, ki bo marsikateremu bralcu osvetlilo problem in mu odprlo doela nove poglede na vprašanja seksualnosti. Vsekakor pozitivno je tudi dejstvo, da obravnava avtor vprašanja spolnosti v zvezi s kulturnim, gospodarskim, verskim in političnim življenjem posameznih narodov in posameznih obdobj. Tako smemo to knjigo, ki je kot rečeno, že po snovi in po načinu pripovedi zanimiva, šteti za tehten prispevek k obravnavanju vprašanja seksualnosti. Čeprav bo strokovna kritika našla na delu Morusa napake in morda tudi nekaj koncesij, pa bo knjiga vendar bralcu lahko marsikaj povedala, zlasti takemu, kar se doslej zaradi lažne morale ni smelo govoriti, še manj pa pisati.

Sl. Ru.

Nekatere spremembe v Slovenskem gledališču

V tržaškem Slovenskem gledališču so postale potrebne nekatere spremembe v vodstvu. Dosedajni upravniki prof. dr. Andrej Budal je že dlje časa prosil, da bi ga iz dolžnosti razrešili. Po njegovem dolgoletnem, zasluženem delu pri tej ustanovi je bilo treba že zaradi njegovega zdravstvenega stanja njegovo željo upoštevati, pa je njegovo mesto prevzel prof. Rado Rauber. Posle dramaturga ter vodje umetniške komisije pri gledališču bo opravljal prof. Josip Tavčar, medtem ko je postal vršilec dolžnosti ravnatelja Filibert Benedetič. Organizacijsko plat (gostovanja i. p.) bo še naprej vodil Danilo Turk.

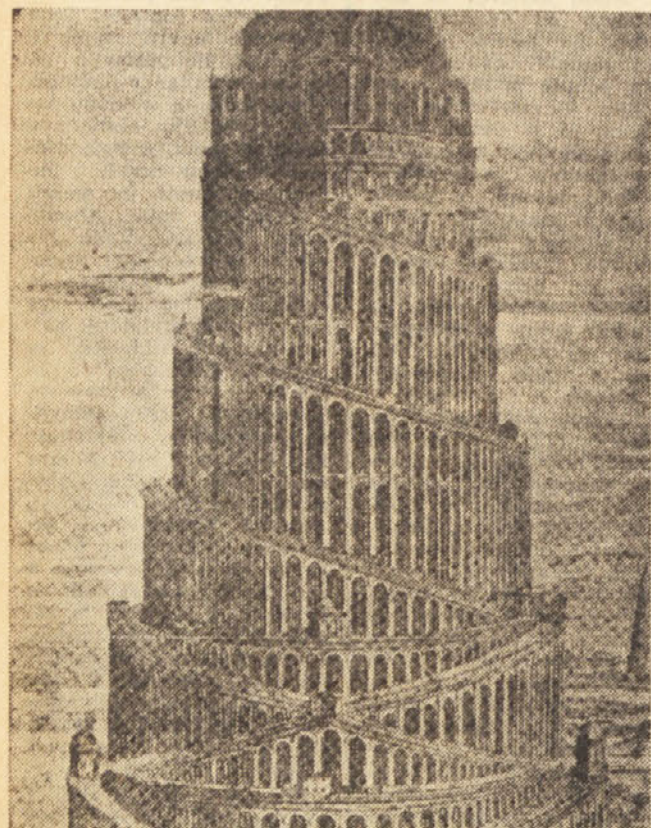
S filmom Ben-Hur
so včeraj otvorili
nov kino Nazionale

Zgoraj Charlton Heston in Haya Harareet kot Ben-Hur in Esther, v sredi Jack Hawkins in Stephen Boyd kot Quintus Arrius ter Messala, spodaj pa Hugh Griffith ter Martha Scott kot šejk Ilderim ter Miriam

«Etemenanki» - čudo starega sveta

Ali je babilonski stolp samo domišljajska utvara svetopisemskih piscev ali ne? - «Stegnil sem roko, da postavim vrh Etemenankiju, ki naj se kosa z nebom», je dal napisati Nabukadnezar

Babilonski stolp, kakršnega so si ljudje predstavljali pred Koldeweyevim odkritjem. Slika se nanaša na razlago starinskega pisarja Atanasija Kircherja in je nastala v XVII. stoletju.

Medrečje — ali z drugo besedo Mezopotamija — je dežela med rekama Evfratom in Tigrisom, danes na splošno znana kot Irak; Bagdad je njeno glavno mesto. Pred kratkim je bila prizorišče dogodkov, ki se jih še vsi spominjamo in ki so temeljito popravili s starim, gnanim sistemom orientalskega despotizma ter deželo kot tudi njeno ljudstvo popeljali na pot progresivne bodočnosti. Toda ljudstvo Medrečja si ne piše svoje zgodovine šele sedaj; pisalo si jo je že v davni preteklosti in napisalo si jo je z močno roko za vse čase!

Obe najstarejši kulturi našega sveta sta obrečni kulturi: tako egipčanska ob Nilu kot asirsko-babilonska med Evfratom in Tigrisom. Pri obeh je obrečna plodna zemlja zibelka nastajajočih narodov, njihovega gospodarstva in kulture, pa področje nenehnih družbenih dogodkov, sprememb in razvoja. Stoletje za stoletjem je pot teh dveh kultur vodila navzgor, tako da sta se izživele v vsej svoji močovitosti, potem pa ju je pahnila v propad in skorajšno pozabo. Prvotna ljudstva so izginila, prišla so druga in jih zamenjala; od vsega močnega iz davnine so ostali le borni, pa vendar zgovorni ostanki.

Medrečje je ravna dežela, iz katere se le tu in tam dvigajo majhni grički, nenavadni po svoji obliki in skrivnostni po tem, kar skrivajo pod svojo površino. Stoletja so peščeni viharji vrtinčili suho mezopotamsko zemljo preko njih in jih včasih v njo zasipali, dostikrat pa jih tudi razgalili vse do njihovega jedra: do razbitih opečnatih zidov ter nenavadnih ostankov nekdanjega stavbarstva in kiparstva. Beduinski nomadi se niso dosti zmenili za te ostanke, saj so jim vzbujali prejšnj strah pred nečim skrivnostno demoniskim, kot pa za zanimanje za mrtva, razrušena dela njihovih daljnih prednikov.

Evropejcu pa, ki ga je sla po raziskovanju privela tudi do njihovih vznožij, se je kmalu posvetilo, da bo mogel prav v teh, čudnih, nenavadnih gričih najti tisto, kar so mu razna zgodovinska poročila — predvsem pa krščansko versko izročilo, Sveto pismo — govorila o zgodovinski preteklosti ljudstev in dežele Medrečja.

Va dolga stoletja, kar je človek zmotno iskal rešitve svojih pozemskih nadlog in večne resnice v krščanstvu, je veljalo Sveto pismo za nedotakljivo in svetost izročilo samega stvarnika. Le nekaj stoletij nazaj pa se je prosvetlenski duh

prebujajočega se človeka drnil podvomiti v resničnost sleherne napisane besede, vsakega navedka, trditve... Zdravi razum je ovrgel nesmisle v svetem pismu, pričel je iskati dokazov, da bi izluščil resničnost iz sicer zelo zgovornih opisov dogodkov in ljudstev v deželah med vzhodnim Sredozemljem in Indijo.

In kaj se je skrivalo pod temi donečimi svetlimi besedami in stavki?

Zgodba o očku Noi in njegovi barki je verjetna, tisto o vesoljnem potopu celo resnična; resničen je bil Nimrod, ta obožji lovec, resnična so poročila o nestorih razredjenih čudovitih mest, resnični so bili nasteti vladarji in blišči njihovih držav, in tudi — babilonski stolp ni izmišljotina! Toda kdo je dokazal resničnost vsega tega?

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

prebujajočega se človeka drnil podvomiti v resničnost sleherne napisane besede, vsakega navedka, trditve... Zdravi razum je ovrgel nesmisle v svetem pismu, pričel je iskati dokazov, da bi izluščil resničnost iz sicer zelo zgovornih opisov dogodkov in ljudstev v deželah med vzhodnim Sredozemljem in Indijo.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Trditve, da ustvarjajo zgodovino tveliki ljudje, bi mogli temeljito omajati, če bi lahko pa trdimo, da so evliski ljudje tisti, ki jo odkrivajo. — Tudi tokrat je tako kot v Egiptu, Troji, Pompejih.

Ljudje, ki jih je želja za spoznanjem gnala brskati tam, kjer so upali najti dokaze bodisi za zgodovinska, bodisi za svetopisemska poročila o preteklosti, niso bili vedno sami poklicni staroslovci. In vendar so s svojim prizadevnim delom neverjetno doprinesli k spoznavanju človeške kulture preteklosti. Tako je zdravnik in naravoslovec Botta nedaleč od Khorsabada našel in odkopal del čudnega zidu s slikami bradatih mož, krilatih levov in neverjetnih prikazni. Sprva se ni niti zavedel, da je odkril del ene najstarejših asirskih palač, ki jo je dal postaviti kralj Sargon (2637–2582 pr. n. št.) in ki je bila le nekakšna poletna vladarjeva rezidenca na robu močnega bajeslovnega mesta Ninive. Botta je dal prepletati del svojih najdb v Evropo, s tem pa je sprožil vsestransko zanimanje strokovnjakov-starinoslovcov za to sicer še zelo malo raziskano kulturno področje. Nedoletno potem je bil razvozljan klipis in glinaste ploščice s čudnimi koničastimi pismenkami so — spregovorile! Teh ploščic se ni manjkalo, saj so ob koncu prejšnjega stoletja odkrivali kar prave knjižnice iz njih. Glinaste ploščice nam ne poročajo samo o dogodkih iz tistega časa, marveč nam govorijo tudi o navadah in zakonih, nam pripovedujejo zgodbe in nam šepetajo pesmi davnih narodov...

Za Botta so po Medrečju kopali še drugi, nova in nova odkritja so si naglo sledila. Layard je prekopaval okoliščino Mosul in razbrskel grič Kalah Sergat, ter je prišel do prepričanja, da odkriva razvaline Niniv. Ni se motil: razvaline so bile iste, ki jih je gledal še Aleksander Veliki in so pripadale zelo staremu mestu. Preobila čudovitih okrasnih frizov, kipov in delno ohranjenih slikarjev je vse bolj potrjevala poročila o izrednem bogastvu in lepoti tega prastarega mesta. Palača je stala ob palači, vsem so vodile široke ulice, obdane z razkošnimi stavbami, dvorci in paviljoni, ki so se vrtili ob umetnih jezericih.

Layardovo odkritje v Nimrodovem griču — tako so namreč imenovali najdišče po bajeslovnem graditelju Niniv — je celo preseglo uspeh Bottaovega kopanja pri Khorsabadu!

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Henry Fonda je do sedaj vedno uspel, da se njegovo ime ni prepogosto pojavljalo med škandalozno kroniko, to pa kljub temu da njegovo ljubezenstvo življenje ne spada prav med najbolj zgledne. Leta 1957 se je poročil z mlado italijansko baronico Alfero Franchetti, od katere je pred dnevi ločil. Že prej pa je trikrat prestopil prag ženitovanj.

Toda kaj je bilo z Babilonom? Babilon je pravzaprav polnih 12 stoletij starejši in je imel 1250 let sijaja in moči za seboj že takrat, ko so bile Ninive razdejane. Našel pa ga je Koldewey. Leta je v Kasru nepretgoma več kot poldrugo desetletje kopal, kopal in — odkril tudi to prastaro velenje! Pod njegovo lopato je zrasla iz zemlje brezdomno največja mestna utrdba starega sveta, katere dvojni opečnati zid je presegal debelino desetih metrov. In znotraj obzidja se je širilo mesto, kakršnega do tedaj še niso odkopali: palače, svetišča, vrtovi, vse to pa ogromnega obsega in nepričakovane razkošja in lepote.

Toda od vsega, kar je Koldewey tu odkopal, je bila zdaleč najpomembnejša najdba čuden stolp, ki na svetu skoraj nima sebi enakega.

Koldewey je v severovzhodnem kotu babilonske utrdbe našel ostanke zgradbe, ki je bila po svoji gradnji zares edinstvena. Zidana ni bila samo iz opeke, ampak tudi iz kamena, kar je v deželi s samo plodno zemljo redkost. Na njej pa je bilo še nekaj, česar dotlej pri medrečnih zgradbah še niso nikoli odkrili: visoki oboči! Tisto kar je Koldewey tam odkopal, je bilo v resnici podnožje mogočnega stolpa, o katerem je bilo že toliko napisane, pa znanost vendarle ni povsem verjela v njegov resnični obstoj. To je bil dejanski Etemenanki — babilonski stolp, ki ga je dal zgraditi vladar Nabopolassar (njegov sin je bil znani Nabukadnezar), ki se bil moral po Herodotovemu opisu dvigati v izredno višino, sestavljalo pa naj bi ga osem stolpov, postavljanih eden na drugega! In na

njegovem vrhu naj bi bil postavljen svetiščni hram v čast bogu Marduku. Ta hram je bil 90 metrov širok in skoraj prav toliko dolg, obložen pa je bil ves z bogato okrašenimi ploščami in zlatom. Bele stene, bronasta vrata, okrog in okrog gozd portalov in stebričev pa obokov in obrambnih zidov — podobnega vtisa velikosti, moči in obilice ne bi bilo lahko najti v vsej zgodovini stavbarstva!

Babilonski stolp pa pravzaprav ni bil nič drugega kot eden ziggurahov — svetiščnih stolpov, kakršnih je bilo polno vsako babilonsko mesto. Seveda je bil daleč največji, saj je bilo v njega vgrajenih kar 25 milijonov opek in po velikosti in razkošju nima enakega.

Pa še nekaj: tudi babilonski stolp je bil delo — sužnjev. Vladarji, ki so se ločili tega in slavnih stolpov — ziggurahov, so namreč prav

na zaprla v hotelsko sobo, napisala na kosček papirja: «To je najboljši način, da odidem», ter si z brivljico prerežala grlo. Fonda ni ničesar spregovoril, odšel je kot običajno v gledališče in ukazal, naj se predstava vseeno vrši.

Nekaj mesecev kasneje se je igralce poročil z Mary Blanchard, od katere se je uradno ločil 1. 1957, dejansko pa je že mnogo prej živel ločeno od nje.

Prav v tem razdobju je bil v Rimu, da bi snemal «Vojno in mir», in tu je spoznal živahno, mnogo mlajšo baronico Alfero Franchetti, ki je bielsela na nebu rimskega nočnega življenja v visoke družbe. Končalo se je s poroko, kljub dobremu četrstoletju, ki ju je ločilo. Prijatelji so prerokovali: čez dva meseca se bosta prvi sporekla in čez tri leta pa bosta ločena. Prekrovanje ni bilo povsem točno, ker se o sporih ni ničesar slišalo, ločitev pa je prišla šele čez štiri leta in osem dni.

Podobna je razlika v letih tudi pri drugem nič manj slavnem paru, ki pa se je v zadnjih dnevih poročil. Gre za 54-letnega slavnega angleškega igralca Laurencea Olivera in manj znano igralko Joan Plowright, ki je 23 let mlajša. Pred mirovnim sodnikom sta se pojavila v Wiltonu v bližini New Yorka. «Oprostite mi zamudo, sem se poročil», je dejal Laurence, ko se je vrnil v New York in se tako opravičil soigralcem pri poskušnjah dela «Becket in njegov kralj», v katerem bo nastopil v enem izmed gledališč na Broadwayu.

Veliki Laurence je pri svoji tretji poroki. Najprej se je poročil z igralko Jill Desmond, nato pa je 20 let živel srečno z nič manj kot on slavno Vivien Leigh. Kako se bo končala ta tretja poroka, se bo živahni, ljubki (čeprav ne ravno lepi) Joan posrečilo premostiti razliko v značajih, starosti ter izkušnjah?

Veliki Laurence je pri svoji tretji poroki. Najprej se je poročil z igralko Jill Desmond, nato pa je 20 let živel srečno z nič manj kot on slavno Vivien Leigh. Kako se bo končala ta tretja poroka, se bo živahni, ljubki (čeprav ne ravno lepi) Joan posrečilo premostiti razliko v značajih, starosti ter izkušnjah?

Veliki Laurence je pri svoji tretji poroki. Najprej se je poročil z igralko Jill Desmond, nato pa je 20 let živel srečno z nič manj kot on slavno Vivien Leigh. Kako se bo končala ta tretja poroka, se bo živahni, ljubki (čeprav ne ravno lepi) Joan posrečilo premostiti razliko v značajih, starosti ter izkušnjah?

Veliki Laurence je pri svoji tretji poroki. Najprej se je poročil z igralko Jill Desmond, nato pa je 20 let živel srečno z nič manj kot on slavno Vivien Leigh. Kako se bo končala ta tretja poroka, se bo živahni, ljubki (čeprav ne ravno lepi) Joan posrečilo premostiti razliko v značajih, starosti ter izkušnjah?

Veliki Laurence je pri svoji tretji poroki. Najprej se je poročil z igralko Jill Desmond, nato pa je 20 let živel srečno z nič manj kot on slavno Vivien Leigh. Kako se bo končala ta tretja poroka, se bo živahni, ljubki (čeprav ne ravno lepi) Joan posrečilo premostiti razliko v značajih, starosti ter izkušnjah?

Veliki Laurence je pri svoji tretji poroki. Najprej se je poročil z igralko Jill Desmond, nato pa je 20 let živel srečno z nič manj kot on slavno Vivien Leigh. Kako se bo končala ta tretja poroka, se bo živahni, ljubki (čeprav ne ravno lepi) Joan posrečilo premostiti razliko v značajih, starosti ter izkušnjah?

Veliki Laure

Viz naših krajev

Vprašanje, ki je pri nas še posebno pereče

Plodni in obdelovalni zemlji vrnimo kar smo iz nje s pridelki pobrali

Med osnovnih bogastv naših krajev je njena obdelovalna zemlja, ki jo imamo v smotnosti, ki jo imamo v smotnosti, ki jo imamo v smotnosti...

Clovek pa ima pri tem v naravi še enega močnega zavetnika, ki dela v njegov prid: žive deževnike. V naravi traja 500 do 1000 let, preden nastane zaradi preprečevanja in drugih procesov 25 mm debela plast površinske zemlje. Zadostno število deževnikov pa opravi to delo pri ugodnih razmerah v dobi krajšem času — že v petih letih.

Deževnik, ki podnevi raje v zemljo, ponoči pa spravlja na površino humus, izloči v 24 urah toliko sveže zemlje, kolikor znaša njegova lastna teža. Ti deževnikovi izločki so v resnici izredno dragocena rastlinska hrana. Tako predelana zemlja vsebuje potem kar petkrat več dušika, sedemkrat več fosforja in enajstkrat več kalija; vse to pa so snovi, ki jih gospodarsko važne rastline nujno potrebujejo, da lepo uspevajo.

Deževniki drobijo zemljo s svojim nenehnim vrtenjem. Rastlinske in živalske odpadke izpreminjajo v dragoceni humus, netopljive anorganske snovi v zemlji pretvarjajo v topeljive spojine, ki jih rastline vaskularno, s tisci in jih sočijo drobni rovi, ki jih zvrstijo v zemljo, pa omogočajo vodi in zraku dostop do rastlinskih korenin. V vlažnem kupu odpadkov, listov, trave in raznih organskih ostankov se deževniki čudovito naglo razmnožijo; o tem je napisanih že mnogo knjig in ponekod po svetu so ustanovili celo pravice farme, kjer načrtno gojijo deževnike in s tem pridobivajo dragoceni humus. Kot zanimivost naj omenimo, da tehta milijon deževnikov komaj toliko kot težak konj, opravilo pa lahko stokrat več dela. Konj lahko orje osem ur na dan, deževnik pa vrta podnevi in ponoči okoli rastlinskih korenin in rahlo zemljo tudi tam, kjer je plug nikoli ne more, ne da bi pri tem poškodoval tudi same korenine.

V sodobnem poljedelstvu je dosti naporov usmerjenih v to, kako povečati odstotek humusa v razmerju z neorganskimi sestavinami zemlje.

S tem se poveča tudi dejavnost bakterij v tleh. V širokem merilu — se pravi v kmetijstvu — to lahko dosežemo že s tako imenovanim zelenim gnojenjem: zeleno žetev posejemo samo zato, da jo potem zaoberemo v zemljo. Na manjših obdelovalnih površinah pa to ni gospodarno. Tam najbolj uspešno povečamo količino humusa s tem, da zberemo vse rastlinske in druge odpadke na kup, kjer se počasi razkrojijo. Razen tega pa bi lahko ob vsakem mestu ustanovili prave farme za deževnike, kjer bi nam ti naši prostovoljni pomočniki predelovali vsakršne vrstne odpadke v dobro zemljo — v humus. Storitno to brez odlašanja, saj vsak k-

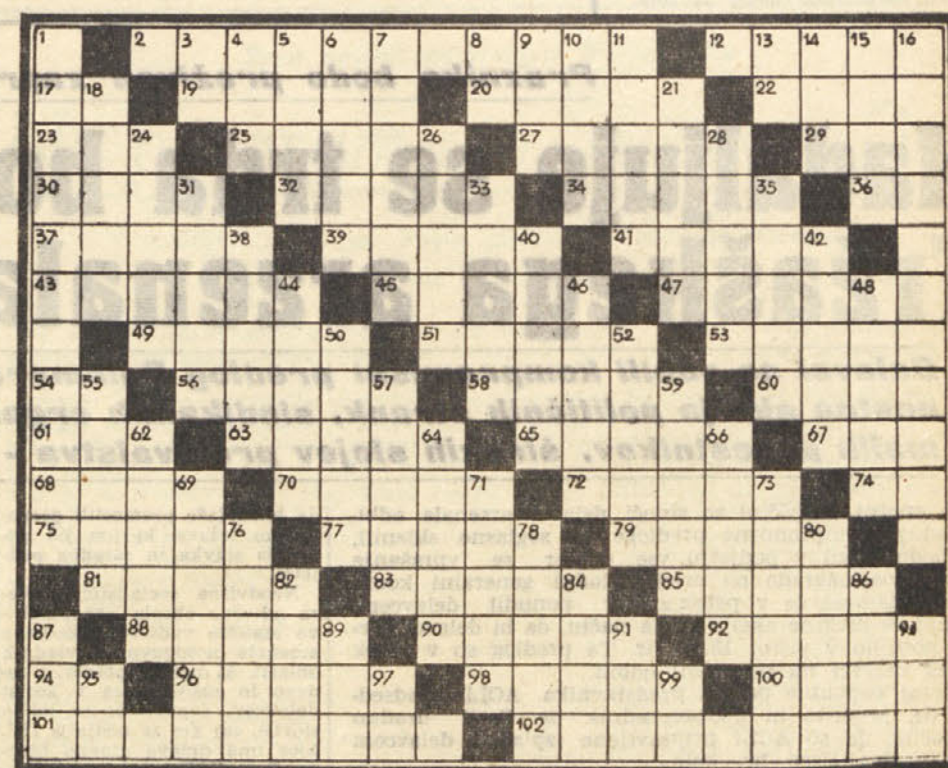
logram plodne zemlje pomeni za ljudi določeno količino žita, zelenjave, mesa, stritke človeške hrane! Vse to nam omogoči uporaba humusa, te posebne vrste zemlje, ki je sestavljena iz razkrajajočih se živalskih in rastlinskih odpadkov in v kateri kar milijoni raznih bakterij.

Na naši Zemlji živita sedaj že dve milijardi ljudi in tretje pol: vsi ti ljudje so v pogledu hrane odvisni od izgrajene površine plodne zemlje. Čas je, da uporabimo deževnike, ki nam bodo to površino zemlje povečali in jo izboljšali! Ako nam drevesa, trta in druge rastline ne uspevajo dobro, izkopljimo jame blizu njihovih korenin in jih napolnimo z zem-

ljo z gred, kjer gojimo deževnike. Učinek bo presegel pričakovani. Odkar so ljudje ugotovili, da razne kemikalije različno vplivajo na donosnost setve, so jih začeli uporabljati v velikih količinah. Kakor z vsemi dobrimi stvarmi, pa so tudi ponekod pretiravali; zrasla je močna industrija umetnih gnojil in sledile so neposredne posledice — dokler ni zemlja ozbolela, ker se je v njej porušilo ravnovesje anorganskih snovi, ki sicer obstaja v naravi. Zato skušajmo ohraniti in vzdrževati "popolno" zemljo, pri čemer nam pomaga prav humus, hkrati pa pazimo na to, da nam je zemlje potem ne odnašajo naliivi — da je ne izgubljamo zaradi erozije.

Rastline iz zemlje ne črpajo samo snovi, ki jim jo nudimo z umetnimi gnojili. Za svojo rast potrebujejo tudi druge stvari, čeprav jih najdemo v zemlji le v mikroskopsko majhnih količinah (na primer jod, železo, mangan itd.). Ako teh prvih v zemlji zmanjka, rastline zbolevajo. Razen tega je važno vedeti, da nobena zemlja ni popolna, če ne vsebuje milijonov mikroskopsko majhnih alij in bakterij, poleg tega pa tudi, da je dobra zemlja le tista, ki pravilno zadržuje vodo (ne preveč in ne premalo); najbolje je, če vsak majhen delček zemlje obdaja tanka plast vode, ki ga ovija kot film. In vse to nam pomaga doseči prav humus. Leta v zemlji in zadržuje vodo, kar smo iz nje pobrali s pridelki. Mnoge rastline uporabljajo samo nekaj centimetrov globoko plast plodne zemlje na površini; je pa vendar zelo važno, da ostane

rodovitna plast dovolj globoka, saj jo na primer pri oranju obračamo in tako obnovimo najzgornejšo plast. Zato se moramo boriti proti eroziji — proti vodni sili, ki nam izpira plast za plastjo rodovitne zemlje. To dosežemo s tem, da zmanjšamo dolžino odtekanja na zemljiših — z uvažanjem vode v naravne in umetne jarke, s terasiranjem, uvažanjem rastlinskih pasov in kolobarjev, z ustvarjanjem poroznih zemljišč in še in še. Milijone ha dobre, plodne zemlje je do slej voda že odnesla ljudem; preprečimo še večje izgube te dragocene dobrine, ki je ne moremo z ničemer nadomestiti!

BESEDE POMENIJO: VODORAVNO: 2. zračna plast v višini nad 10 km, 12. ljudstvo v osrednji Afriki, 17. okrajšan podrejeni veznik, 19. izdelovalec potrebščin za vodovodne in električne napeljevalne, 20. rodovitno, domače, rojstvo, 22. nekdanji plavalce rekorder (Arne), 23. del ust, 25. vprašalnica, 27. kemična prvina, 29. domača žival, 30. predlog, 32. nezdrav, bolan (ljudsko), 34. potrebuje sili-

kar pri risanju aktov, 36. veznik, 37. orientacijska naprava na ladji, letalih, 38. bajeslovni junak — ugrabitelj runa, 41. neveljaven, kakor da ni bil sklenjen, 43. draguljar, juvelir, 45. mesto v Estoniji, 47. pomladanski posevki, 49. strokovnjak v neki naravoslovesni vedi, 51. pripadnik evropskega naroda, 53. del suk-njica, 54. vadih, 56. angleško žensko ime, 58. potrebuje mladost, 60. ena izmed glavnih

rek v Jugoslaviji, 61. del obraza, 63. pomanjkljivo osvetljenje, 65. lepota, 67. oranje, izorana zemlja, 68. arabski plemenski poglavar, 70. kazni-nica, ječa, 72. bolgarsko moško ime, 74. samo, 75. pleten, lep, 79. krajevni prislov, 81. lovec nekih vodnih živali, 83. sem na tem, da se se-ude-ko izgubljen naokrog, 88. to-vorna žival, 89. nedoločena količina, 92. vsem dostopen, vsem viden, 94. egiptovski sončni bog, 96. otok v Sund-skem otočju, 98. okrogla plošča, kolo, 100. vrtni, razm-kati trde plasti in si med nji-mi delati pot, 101. gradnja, zi-danje, 102. odseli.

NAVPIČNO: 1. slabo vzgo-jen človek, 3. znak za kemi-ko prvo telenecij, 4. vino-građniško delo, 5. Ober, 6. brez odlašanja, 7. star naziv za kmetovalca, 8. znak za ke-mično prvo francij, 9. mito-loški bog vetrov, 10. postajam rahlo rdeč, 11. moško ime, 13. začetek abecede, 14. se nerabljen, 15. skupina, čreda, 16. strokovnjak specialist, ki ima opravka z glasbenimi in-strumenti, 18. naden cerkve-nega petja, 21. trta bolezen, 24. neumnež, topoglav, 26. srdit, besen, 28. varuh zapo-rov, 31. nato, 33. denar, 35. grški otok, 38. široki ram, 40. smoter, cilj, 42. besedica s katero prosimo, da kdo ne bi kaj storil, 44. vrtno jagodi-čevje, 46. propagandna tisko-vina, 48. napad, 50. turško ime, 52. zlat denar, 55. staro-grški pesnik, 57. v medicini uporabljen kamen, 59. dišava, 62. govorim s silkočin glas-om, 64. ponoči se dogajajo, 66. kaj na Madžarskem znan po nekem vinu, 69. signalno sredstvo, 71. nepogost, 73. me-sto v Italiji, 76. razhod, 78. kar je nekje nakopano, 80. stis-kam, dušim, 82. neodločen izid, 84. ne veliko, 86. žensko ime, 87. hiter, 89. pripadnik izumrlga nemškega plemena, 91. pravo, 93. roka v Egiptu, 95. znak za srebro, 97. kraj po tli, 99. kazalni za-imek (mn., ž.).

RESITEV KRIZANKE

IZ PREJŠNJE STEVILKE

VODORAVNO: 1. Hasan, 5. Nkrum, 11. Naser, 15. Alah, 16. polom, 17. pokoj, 19. ko, 20. MPT, 21. Babič, 22. jefer, 23. kos, 24. me, 25. vajen, 26. notes, 27. Zane, 28. veden, 29. podim, 30. talon, 31. radek, 33. Semit, 34. serut, 35. erden, 36. nerad, 37. letopis, 39. kvar, 40. poved, 41. sokoti, 42. Jan, 43. drseč, 44. jokava, 45. ak, 46. opekav, 48. sukano, 49. zla, 50. ih, 52. plač, 53. Genua, 54. Maor, 55. dok, 57. ot, 58. pokali, 59. ravan, 60. NRS, 62. imenski, 64. Tone, 65. vstite, 67. uriti, 68. zavest, 70. Suvana Funa, 71. Kamitatum.

NAVPIČNO: 1. Hammar-skjöld, 2. Alpe, 3. sat, 4. ah, 5. noben 6. klin, 7. roč, 8. um, 9. apetit, 10. hočem, 11. nor, 12. aj, 13. ekonomski, 14. resen, 16. pajek, 18. kas, 21. Baden, 22. jod, 23. Kalupi, 25. večer, 26. nomad, 27. zarota, 28. več, 29. perer, 30. Tetovo, 32. drva, 33. sevor, 34. sekana, 36. nosač, 37. lokavi, 38. Sukarno, 40. grški, 41. sokoli, 43. dela, 44. junaki, 45. aloa, 47. pp, 48. seksta, 49. zavesa, 51. Honzu, 53. gonim, 54. Manet, 56. kriv, 58. Peru, 59. rovi, 61. sta, 63. muš, 64. TAM, 65. VS, 66. en, 68. za, 69. TT.

PRAPROT

V trikotu Praprot - Trnovica - Pruprot se je osmice spet vrnila k nam. Kante, po domače Seseljanci, je kot lani nastavljal tudi letos osmice in toči beli in črni pridelek iz svojih vinogradov. Praprot daje s svojo posrečeno lego odlična vina, zlasti bela. Kot napreden in skrben vinogradnik in kletar polaga Kante mnogo na svoj pridelek in ga menda prav zaradi tega sam na drobno sepa.

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

CEROVLJE

V zadnjem dopisu iz Mavhinj je bilo nekaj podatkov o nastanku te vasi. Mi smo njeni najbližji sosede in njeni že stari farani. Iz starega popisa (barbarja) podanikov kmetov devinskih grofov je razvidno, da je bilo tudi v naši vasi v 15. stoletju nekaj njihovih kmetov. Kretili so cerov god (todd ime Cerovlje), ki se je raztezal čez Grmadno in dalje proti Gorjanskemu in polje. Od glavne poti Devin (čez sedanjo gumno) proti železniškemu postajališču (v Devinu) — Mavhinji — Gorjansko so si napravili pot (kolovoz) ob vnožju Grmade. V 17. stoletju se je naselbina pomnožila. Tudi na si prednamci so živeli isto usodo kot Mavhinjci, se naravnost zariji v zemljo, skušali iz nje izvelič čim več, si zboljšali svoj položaj in utrdili svoje gospodarstvo. Te lastnosti so podedovali njihovi potomci in te se še odražajo v navezanosti in ljubezni do rodnega kraja, čeprav nove razmere prodirajo tudi k nam.

Bolj kot se tujski promet razvija, bolj prihajajo v poštev tudi zaledne vasi. Za to so, kot znano, nujno potreb-

ne predvsem dobre poti, rodovne in vaskne. Mi smo s tem bolj skromno preskrbljeni, posebno z ono proti Mavhinji. V skoraj nobeni vasi naše občine ne vodi tako slaba pot.

Glavna poljska dela smo opravili. Če bi bili znali, da bo lepo vreme tako trajno, bi bili z delom tako hiteli in bi ga bili bolj skrbno izvedli, čeprav je tudi pri nas zaradi zaposelnosti mladine pomanjkanje delovnih rok za poljska dela.

PREČNIK

Prejšnji torek smo zaključili živinorejski tečaj (o katerem smo že poročali), ki ga je vodil veterinar g. Legija in ga je obiskovalo lepo število vaščanov, pretežno mladih, ki se zelo razveseljujejo. In dokaz, da se naša mladina zanimala tudi za kmetijstvo. S predavanjem smo bili zelo zadovoljni, saj nam je na preprost način obravnavali najvažnejše reči, ki jim živinorejca z njimi stalno opraviti in je velikega pomena, če se v tem spozna. Kar smo na tem pridobili, nam bo s pridom služilo. Po tečaju bo še skupen ogled vzornega živinorejskega gospodarstva.

Kmalu bo morala živina na pašo. Spet bo treba nanjo paziti pred prenašajočjo. Pokrajinska cestna uprava naj bi nam šla na roko in postavila pred vasio ustrezne opozorilne table, kar smo prosili že lani. To je pri nas potrebno, ker sta obe napajalici ob cesti. Za snago na glavni in na stranskih vaskih poteh pa poskrbimo ne le zaradi snage, marveč tudi iz razloga, kar vemo, kaj pomenijo goveji odpadki in cestni prah kot gnojilo.

SLIVNO

Ze večkrat smo omenili, kako je z našimi potmi. So kar štiri (proti Nabrežini, Sedljani, Sempolaju in Prečniku), a nobena ni pošteno urejena. Glavni (proti Nabrežini) manjka predvsem dobro (asfaltirano) cestišče; ona proti Sempolaju je še nekam dobra za kmečka vozila in peše, v zadregu pa spravlja motorna vozila, ker je ozka, ovinčasta in zaradi strmine izpostavljena najmanjšim nali-vom. Ostali poti (proti Sedljani ozir. Prečniku) sta pa najbolj nazorno nasprotje današnjemu napredku. Seveda so takšne poti v zadnjem razredu in jim občina zaradi pomanjkanja sredstev ne more posvečati potrebne pozornosti. Mi bi bili zadovoljni, da bi se to stanje zelo resno v pretes in ukrenilo, kar je v danih razmerah možno.

MALI REPEN

V ponedeljek smo se za vedno poslovili od našega vzornega vaščana Andreja Milčiča iz Malega Repna št. 4. Pokojnik nas je neudoma zapustil po kratki bolezni. Bil je zaveden Slovenec in napredne duha. Svoje sinove in hčere je vzgojil v zavednem in prednem duhu. Sodeloval je tudi v prostovolnih društvi. Med narodno-osvobodilno borbo je aktivno sodeloval v o-avobodilni fronti. Vsi, ki smo ga poznali, ga bomo ohranili v najboljšem spominu. Prizadeži družini izrekamo sožalje ob tej bridki izgubi.

Motiv iz Slivna

KUHANJE V SOPARI
Pri tem načinu pripravljamo hrano ohranimo več snovi v živilu kot pri kuhanju v tekočini, ker ga mehča le vroča sopara, ki kroži okrog njega. V ta namen moramo imeti posebno posodo, ki ima luknjicav vložek. V posodo nalijemo malo vode, nad njo pa postavimo vložek z živilom. Posoda se mora dobro zapirati. Dobre pa se tudi posebne žičnate košarice, ki jih lahko z živilom vedno obesimo v navaden lonec nad vrelo vodo in posodo dobro zapremo. Luknjicav vložek imajo tudi naši lonci na zvisni pritisk.

V sopari kuhamo krompir, sadje, zelenjavo, emoke, struk-tivje, ribe itd. Tako kuhamo tudi pudinge, za katere uporabljamo posebno posodo, ki jo do dveh tretjin potopimo v krop.

DUSENJE

Pri dušenju zmeščamo ži-vila. Pri tem načinu pripravljamo hrano ohranimo več snovi v živilu kot pri kuhanju v tekočini, ker ga mehča le vroča sopara, ki kroži okrog njega. V ta namen moramo imeti posebno posodo, ki ima luknjicav vložek. V posodo nalijemo malo vode, nad njo pa postavimo vložek z živilom. Posoda se mora dobro zapirati. Dobre pa se tudi posebne žičnate košarice, ki jih lahko z živilom vedno obesimo v navaden lonec nad vrelo vodo in posodo dobro zapremo. Luknjicav vložek imajo tudi naši lonci na zvisni pritisk.

V vročino uravnavamo po vrsti živila, ki ga pečemo. Meso je lahko skrajja v precejšnji vročini, proti koncu pečenja pa ga zmanjšamo. Pri pečenju testa je različno: ravnamo se zmeraj po receptu. Pod vplivom vročine zakrknje

lo v prav majhni količini vo-de z dodatkom olja. Hranilne snovi, ki jih vsebujejo živila, se pri tem načinu izločijo najmanj, zato istemu ta način pripravljamo hrano za najboljše. Med samim dušenjem nastanejo pod vplivom vročine nove dišavne snovi, ki jedem zelo izboljšajo okus. Med dušenjem mora biti posoda dobro zaprta. Dušimo zelenjavo, sadje in meso.

PEČENJE

Praženja ne smemo zamenjati z dušenjem. S praženjem lahko pa je praženje, če za-njem postane živilo užitno, četni ali vmesni proces pri pripravi živila. Praženje je pripravljanje določene jedi. Praženje jetera so že užitna, medtem ko n. pr. meso najprej pražimo, nato ga pa združimo. Pražimo čebulo, moko, zelenjavo itd. Uporabljamo zmeraj vrsto maslobo. Med praženjem živila spremenimo barvo, postane rumeno (čebula), ali pa lepo rjavno, če ga pražimo dalj časa. Če traja ta proces predolgo, se živila začnejo ali gneti. Med praženjem se v veliki meri razvijajo posebni okusi in vonji, ki napravljajo živila slastnejša. Za praženje je najprimernejša neloščena kovinska posoda.

PEČENJE

Pečemo meso, razna testa, zelenjavo in sadje. Živilo damo v nepokriti posodi in pečemo ali v električni pečnik, kjer postane užitno s pomočjo vročega zraka in največkrat tudi maslobo.

Vročino uravnavamo po vrsti živila, ki ga pečemo. Meso je lahko skrajja v precejšnji vročini, proti koncu pečenja pa ga zmanjšamo. Pri pečenju testa je različno: ravnamo se zmeraj po receptu. Pod vplivom vročine zakrknje

PANIRANJE

Paniramo meso, sadje in zelenjavo, preden jih ocvremo. Lepo narezano meso, sadje ali zelenjavo solimo, povajamo v moki, nato v razpetih jajcih, nazadnje v drobtinah in kose ocvremo. Panirane kose ne damo drug vrh drugega in tudi ne puščamo dalj časa, ker se skorjica rada odloči. Če ocvrte kose hranimo nepokrite na toplem, sicer se zmeščajo in se skorjica odloči. Če z jajci varčujemo, jim dodamo malo mleka ali olja. Po francosko paniramo, če pripravljamo kose povajamo naprej v moki, nato v razpetih jajcih in ocvremo.

Paniramo pa tudi tako, da n. pr. meso pomočimo v pivu, vinski ali ometno testo in ga ocvremo.

BLANSIRANJE

Blansiramo meso, drobovino, zelenjavo, pa tudi sadje. Živilo v slani ali sladki vodi dobro prevremo, včasih zado-stuje, če ga oblijemo s kropom. Blansirane možnosti n. pr. laže olupimo in zrežemo na kose, v vročo vodo pomočeno paradižnik lahko hitro in tanko olupimo itd.

PRETIKANJE

Pretikamo s slanino, kumaricami, česnom itd. Pusto meso, pretaknjeno s slanino, je bolj mastno, pretaknjeno s drugimi dodatki je sočnejše in okusnejše. Za pretikanje uporabljamo posebno iglo. Če je nimamo, si pomagamo z ostrim nožem. Pred pretikanjem odstranimo z mesa koščice. Pretikamo v smeri mesa-nih vlakn. Pri nekaterih receptih, n. pr. pri divjačini ali perunini, zavijemo meso v slanino, ki jo z vročo privetemo na meso.

Požari v tržaški okolici

Tržaška kronika v zadnjem času beleži nešteto požarov, ki so se pojavili v okolici Trsta, posebno in skoro edino ob nedeljah ter praznikih.

Kar imam navado hoditi v okolico ob prostem času, sem tudi v nedeljo dne 26. marca popoldne šel od doma proti Obelisku. Že na poti, ob prekopu državnih cest, sem opazil nekaj dima pod Skalo-lasno. Ko sem prišel na prostor kakih 100 metrov izpod bivšega nemškega vojaškega pokopališča sem opazoval, da mesto z daljnogledom, ki ga po navadi nosim s seboj, na terenu izpod omenjene poti je bilo videti precej oseb, ki so očitno iskale asparogov. Večina je bila ženski. Prav na mestu, kjer se je kadilo, sem videl, da so imele opravka tri osebe, dva mlajša moška in ena mlajša ženska, za katere se je zdelo, da direktno netijo ogenj. Medtem so oni drugi, ki so pobirali okoli, neskrbno hodili naprej, kakor da se to njih nič ne tiče. Zdi se, da je medtem nekdo poklical gasilce, ker so ti prišli kako uro pozneje z dvema vozovoma na cesto nad požarom, ki se je na medtem že zelo razširil. Bili so to gasilci iz Trsta.

To se je dogajalo približno ob 16. do 17. ure in se potem, ko sem se vračal proti domu, okoli 17.30, je na mestu še gorelo. Vse to je na mene napravilo žalostno sliko o naših razmerah, ki nam kažejo na eni strani zloščino početje nekaterih elementov, ki sistematiko stremijo za tem, da delajo ljudem škodo, na drugi strani ljudi, ki so do teh pojavov skoro pasivni in se ne trudijo, da tako zloščino početje preprečijo ali vsaj krivice strogo in eksperimentalno kaznujejo. To pa zaradi tega, ker se vidi, da so na delu go-tovi ljudje, ki naslednje do-ločen cilj. Požari so samo ob nedeljah in izrecno v naši okolič. Moramo torej zahtevati energične in takojšnje ukrepe, da se to odpravi.

RM

S Spodnjega Krasa

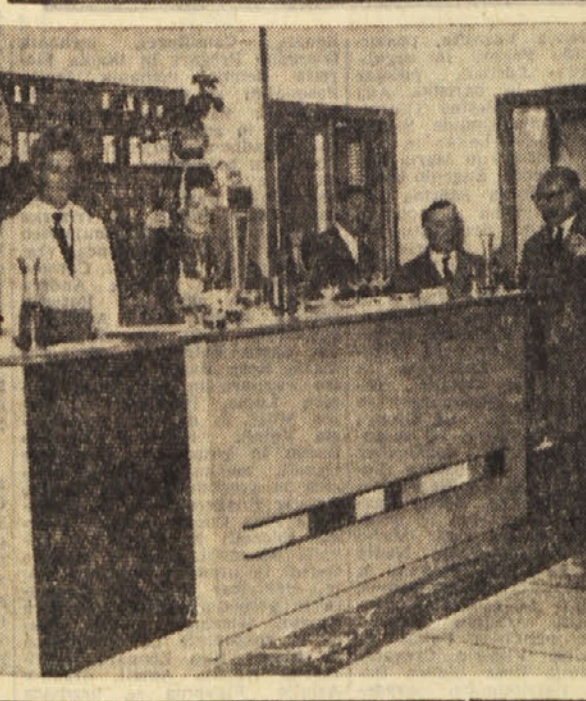
Letošnji svečan in sušec sta nas navedla s pomladanskim razpoloženjem, pozabili smo, koliko so nam jih nakuhali njihovi predniki. Take zime Res pomlaj nastajajo ljudje. Res so bili, pravijo, prvi trije meseci tudi leti, a so bili bolj zimski, hladni. Podgardi mesec je bil kmetom na razpola.

Nova pridobitev za gostinstvo v repentaborski občini

Novi gostinski obrat, ki je bil na teden odprt na Fermentaborski občini, ki jo prav gotovo najbolj urejajo, izjemo tvori le de-mentaborski predel v repentaborski občini, toda re-mentaborska občina ne za-merja dosti. To je vsakakor prav gostinstvo oziroma pomembno postavko občinskih proračunov.

Nova restavracija s preno-je na Fermentaborski občini, ki jo prav gotovo najbolj urejajo, izjemo tvori le de-mentaborski predel v repentaborski občini, toda re-mentaborska občina ne za-merja dosti. To je vsakakor prav gostinstvo oziroma pomembno postavko občinskih proračunov.

SPORT

Igralci Triestine so preživeli zadnje dni pred današnjo tekmo v prijetnem razpoloženju na Repentabru. Na sliki jih vidimo po kosilu, ko prebirajo časopise. Danes pa jih čaka borba na zelenem igrišču. Bodo uspeli premagati Simmenthal?

28. kolo nogometnega prvenstva B lige

6 kandidatov v dveh skupinah se poteguje za prva tri mesta

Triestina bo skušala z zmago nad Simmenthalom dokončno izplavati iz nevarnih voda - Tekma dneva Venezia - OZO Mantova

Po trenutnem položaju v B ligi nogometnega prvenstva je kandidatov za prva tri mesta, t.j. za napredovanje v A ligo, šest, ki pa so razdeljeni v dve skupini po tri. V prvi so OZO Mantova, Venezia in Messina, v drugi pa Palermo, Simmenthal Monza in Reggiana.

Današnje 28. kolo bo imelo svoj vrhunec nedvomno v direktnem spopadu dveh glavnih kandidatov ne samo za napredovanje v višjo skupino, temveč tudi za osvojitve prvega mesta. Čeprav bi v primeru napredovanja obeh predstavljalo le bolj simbolično in častno nagrado. Ta dva kandidata sta, kot že rečeno, OZO Mantova in Venezia, ki se bosta potegovala za to dvojno čast na igrišču beneške lagune. Prednost domačega igrišča daje več možnosti za uspeh Veneziji, ki pa je glede na svoje zadnje uspehe tudi sicer veliki favorit. V primeru zmage, in če bi ta bila dovolj visoka, bi Venezia prevzela na lestvici vodstvo z boljšim kolikor v gostih. V primeru neodločenega rezultata, ali pa morda celo poraza, pa bi bilo v vprašanju tudi njeno trenutno drugo mesto, medtem ko bi Mantova še bolj povečala svoj naskok in si praktično že zagotovila tudi končno prvo mesto. Zaradi tega lahko rečemo, da bo v tem srečanju šlo ne samo za dvojno, temveč celo trojno čast, namreč tudi za prestiž, ki je mnogokrat celo največji stimulans.

Tretji član prve trojke - Messina, bo branil svoj položaj na nevtralnem igrišču v Neaplju proti Foggii. Brez dvoma mu daje nevtralni teren v njegovi posredni bližini več možnosti za uspeh kot pa bi jih imel na igrišču v Foggii. Vendar pa je treba upoštevati, da bi eventualna zmaga Foggie, pomenila za njeno eno izmed zadnjih možnosti za rešitev in da se bo zaradi tega Foggia borila z vsemi močmi. Kljub veliki kvalitativni razlici med obema enajstericami, bo tekma prav zaradi tega mnogo bolj odprta kot bi bila sicer, kajti različni interesi na dveh skrajnostih lestvice bodo igrali odločilno vlogo.

Druga skupina kandidatov za napredovanje bo seveda z neprimernim upanjem poraz Venezije in Messina skušala svoj sedanjí zaostanek dveh od treh točk nadoknaditi tudi z lastnimi zmagami nad svojimi današnjimi nasprotniki, kar pa po vseh znakih ne bo za vse tri enako lahko. Palermo bo na primer sprejel v goste Brescia in se skušal na njen račun maščevati za malo katastrofo v Messina, Brescia, kateri je interni ne-

Jugoslovanska nogometna reprezentanca pred odločilnimi tekmami

«Čaka nas Čile» - pravi Tirnanič

Poljska prva ovira v kvalifikacijskem srečanju za svetovno prvenstvo - Vukas bo ponovno oblekel državni dres?

Sestavljeni nogometne reprezentance Jugoslavije imajo ponovno precej skrbí. Po večmesečnem povsem zasluženem odmoru po uspehih v Parizu in Rimu so selektorji ponovno na delu in opazujejo potek iger na raznih igriščih. Letos čaka jugoslovansko reprezentanco precej važnih tekem, med katerimi so tudi izločilne za svetovno nogometno prvenstvo.

Znano je, da so jugoslovanski nogometaši, pa čeprav so bili običajni favoriti v odločilnih tekmah, redno s precejšnjo težavo in skozi šivankino uho prihajali do prave, da je naključno na prejšnjih turnirjih. Tokrat se bo Jugoslavija znašla v okoliščini izločilnega turnirja za svetovno prvenstvo, ki bo 1982 v Čilu pred poljsko državno reprezentanco. Jugoslovani so brez dvoma favoriti, vendar nikomur ne pade v glavo, da jih je sedaj proglasil za finalist tega važnega prvenstva. Poljski se namreč niso pripravljali in lahko tudi presenetljivo v pozitivnem pomenu besede, medtem ko Jugoslovani lahko iznenadijo v negativnem smislu.

Prvi dvoboj s Poljsko bo v Beogradu 4. junija, povratna tekma pa bo 25. istega meseca v Varšavi. Pred tekmo s Poljsko bodo Jugoslovani nastopili na tradicionalnem dvoboju na štirih frontah z Madžari, ki so se vedno, vsaj za Jugoslovane, neizbežljivi. Tekme z madžarskimi enajstericami bodo 7. maja letos.

Brez dvoma bo to odlična preizkušnja, ki bo služila predvsem selektorjem za izbor najboljših in najučinkovitejših igralcev, ki bodo šli na borbo proti Poljskom. Mišljeno naj navedemo, da so Poljski že prekršili račune Jugoslovanom, sicer je bilo to 1. 1937, ko so zmagali najprej s 3:0 in nato z 1:0, s čimer so preprečili jugoslovansko nogometno vstop v finalni del svetovnega prvenstva.

V zvezi s sestavo jugoslovanske reprezentance je Aleksander Tirnanič, ki pripravlja državno moštvo, povedal marsikaj zanimivega. Tudi letos čaka naše nogometaše precejšnje obveze. Predvsem bodo morali preskočiti glavno oviro v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo. Kakor pa navadi mimamo toliko časa na razpolago za pripravo reprezentance, vendar vsekakor več kot v prejšnjih letih. In tekma z Madžarsko bo že odlična preizkušnja.

Selektor jugoslovanske reprezentance je nadalje izjavil, da bo še 5. aprila prva trening-tekma, druga pa bi morala biti dva tedna kasneje. Vsi kandidati za srečanje z Madžarsko bodo zbrani 2. maja za skupni trening. Mesto še ni določeno, vendar ni izključeno, da bo to športni center v Košutnjaku. Da bi se čimbolje pripravili za odločilne tekme s Poljsko bo komisija za sestavo reprezentance, še po 22. kolu prvenstva, t.j. 23. maja povabila vse kandidate na skupni trening.

Do srečanja bodo pač imeli dovolj časa za vestno pripravo. V tem obdobju je po komisiji za sestavo reprezentance zveze samo finalne tekmovanja za jugoslovanski pokal, kar pa ne bo motilo priprave. Za drugo srečanje s Poljsko se bodo priprave začele takoj po končanem prvenstvu, to pravi, da bodo igralci poklicali na skupni trening 13. junija in bodo ostali pod nadzorom vse do odhoda na Poljsko, t.j. 23. junija.

Pred to tekmo, je še dodal Tirnanič, bodo Jugoslovani preizkusili svoje sile v prijateljski tekmi z južnoameriško reprezentanco. Tekma bo 18. junija. «Kot se vidi, je izjavil Tirnanič, nimamo nekega več časa na razpolago in mislim, da bomo tega maksimalno izrabili, da se izbrani nogometaši čim prej pripravijo.

Kaj pa mislite o srečanju s Poljski, ko vprašali selektorja državne reprezentance. «Kar smo videli v Rimu na olimpiadi in še prej v srečanju Partizan-Legija, bi Poljski ne smeli predstavljati nepremostljive ovire našim nogometašem. Medtem ne smemo pozabiti, da se Poljski resno pripravljajo za nastop z nami in da so precej spremenili olimpijsko moštvo. Prav zaradi tega ne moremo biti še gotovi potiti v Južno Ameriko. Naši nogometaši imajo brez dvoma možnost, da se kvalificirajo za svetovno prvenstvo, tako tako v prvi krog v drugi tekmi bodo mo-

rali doseči čimveč. Na vprašanje kakšna bo reprezentanca za bodoča srečanja Tirnanič, kar je popolnoma razumljivo, ni mogel odgovoriti. Šele pred kratkim se je pričel drugi del jugoslovanskega prvenstva in pordinci so še vedno v nepopolni in pomankljivi formi. Kar pa se do danes videlo na raznih prijateljskih in prvenstvenih tekmah, je že dovolj, da se lahko trdi, da z obrambo ne bo nobenih težav, medtem ko bo precej muke pri sestavi napadalne petorice. Obstaja objektivna možnost, da se tudi letos pojavijo v reprezentanci nova imena. Brez dvoma je treba to pozdraviti, ker mladost prinaša ambicije, borbenost in predvsem požrtevno igro. Ne smemo pa pozabiti na izkušnost. Dejstvo je, da je jugoslovanska nogometna zveza spremenila mnenje o igrajnu jugoslovanskih nogometašev v tujih ekipah. Zato ni izključeno, da se tudi na primer Vukas znajde med kandidati za sestavo državne reprezentance. Gotovo bi njegovo precejšnje nogometno znanje in bogate izkušnje zelo koristile v moštvi, ki je po večini sestavljeno iz mladih rit. Vukas je še vedno nekaj mojster nogometne igre. Močnejši je večji kot je sploh bil kdaj.

Za pokal veselejših mest Inter-Birmingham 19. t.m. v San Siru

MILAN, 1. - Nogometno srečanje za pokal veselejših mest med Interjem in angleško enajsterico Birminghama bo 19. t.m. na stadionu San Siro v Milanu.

Tekmo bo sodil danski sodnik, kateremu bosta pomagala dva rojaka, ki ju bo določila danska nogometna zveza.

PLAVANJE V ZDA Štirje novi rekordi na zimskem prvenstvu

NEW HAVEN, 1. - V drugem dnevu ameriškega zimskega plavalnega prvenstva so dosegli nekaj novih državnih rekordov. Mladi Steve Clark je v finalu 220 jard prišel na cilj pred Avraamom Murayem s časom 2'09" in je tako za 1 desetinko sekunde izboljšal Farrellov ameriški rekord. Ostale rekorde so dosegli Jet Jastremski s časom 2'26" na 220 jard, Mike Troy je zmagal s časom 2'10" na progi 220 jard metuljčka, štafeta 4x100 jard New Haven Swim Cluba je dosegla čas 3'15", medtem ko je Bittick dosegel na 400 jard za 4'23" letošnji najboljši čas na svetu.

TOKIO, 1. - V prvem dnevu japonskega plavalnega prvenstva v pokritem bazenu je Tsuyoshi Yamakana zmagal na 400 m prosto s časom 4'20"6 pred Australcem Woodom in Windlejem.

Danes in jutri v Trstu NOGOMET B liga: Triestina-Simmenthal Monza, občinski stadion ob 16. uri.

Diletantsko prvenstvo: Cremacaffè - Fortitudo, na igrišču Ponzone ob 10.30; Edera - Ronchi, v U. Flavia ob 15.30; Pozziana - San Canciano, na igrišču Ponzone ob 15.30; Muggerana - Trivignano, v Miljah ob 15.30.

KONJSKI SPORT Dir na Montebellu. Začetek ob 15. uri.

V ponedeljek ODOBJKA Žensko prvenstvo: Julia-SZ Bor, na igrišču v U. Montegrappa ob 9.30; Villaggio Sere - AGI (Gorica), ob 15.00.

PSA Nace se je usedel v senco bukke, ki se je košatila kraj samotne poti, puško je položil v naročje in se zamislil. Bil je truden, lačen in žejen. Nikjer v bližini

Mednarodni teniški turnir v Montecarlo

Jovanović - Pilič (Jugosl.) v finalu za trofejo Butler

Neuspeh italijanskih dvojic, ki sta bili izločeni

MONACO, 31. Tradicionalni teniški turnir za trofejo Butler in za druge nagrade se bliža h koncu. Za Italijane, ki so vedno odnasil največje lovorike, se je letošnji turnir končal vsaj za dvojice precej ključno. Oba italijanska para Gardini - Pirro in Merlo - Pietrangeli sta bila izločena in sta morala prepustiti prsto pot v finale angleškemu paru Wilson - Mills.

Brez dvoma največje presenečenje pa sta pripravila mladca Jugoslovane Jovanović in Pilič, ki sta v četrtfinalu odpravila izredno močan švedski par Schmidt - Lundqvist, medtem ko sta v polfinalu gladko premagala francosko dvojico Darmon - Pilet. Ta dva francoska igralca sta določena za reprezentanco, ki bo nastopila na turnirju za Davisov pokal. In ta par je že prej odpravil italijansko dvojico Gardini - Pirro.

V finalu turnirja za trofejo Butler se bosta v nedeljo spoprijeli angleška in jugoslovanska dvojica. Italijani so dosegli nekaj zadovoljivih rezultatov le v igri posameznikov, kjer je Pietrangeli prišel v polfinale, Italijan bi nastopil proti Avstralcu Mooreju, medtem ko se bosta v drugi polfinalni tekmi srečala Šved Lundqvist in Francez Darmon. Naj omenimo še zmagavca Tacchinija in Jovanovića v četrtfinalu za pokal «Husein paša».

Rezultati igre parov za trofejo Butler so naslednji: Wilson - Mills (Anglija); Merlo - Pietrangeli 7:5, 8:6, 7:5.

Jovanović - Pilič (Jug.) : Darmon - Pilet (Fr.) 6:4, 9:7, 6:1.

NEW YORK, 1. - Danes pokažejo sta na sporedu kar dva dvoboja za naslov svetovnega prvaka v srednjetežki in v persni kategoriji. Prvo srečanje bo v Miami Beachu v Floridi, kjer se bo kubanski vrvak Benny «Kids» Paré spoprijel z Američanom Emilom Griffithom. V Los Angelesu pa bo Davey Moore stavlil svoj naslov na razpolago v dvoboju s komaj 21-letnim Dannyjem Valdezom.

«Lezi malo, Vera, odpodji se», je nazadnje rekel; «bom jaz tipkal dalje.» «Saj nisem trudna», je tajila in pohitela z delom. Spet se je zamislil. Toda misel mu je običajna kakor trudna noga v lepki ilovici. In v to njegovo brezmišelnost je prodrla enokomerno in enolično plinkanje, ki je prihajalo iz ozadja votline. Tam nekje, v tistem temnem kotu, kamor ni svetla svestoba karbidovke, je dan in noč v natanko enakih presledkih cepala izpod stropa kaplja za kapljo in nevidno lužo. Kadar je prislunil temno plinkanje, ki ga vselej obšli neprijetni občutki. Včasih je imel občutek, ki ga je imel japonski kaznjavec, ki so mu na ostrženo glavo pustili kapljati vodo tako dolgo, dokler ni zblaznel zaradi vnetja možganov. Zdal pa ga je to plinkanje spominjalo na pretakanje kapelj v klepsidri, vodni uri. Vsaka kaplja - drobec časa manj.

Ta misel ga je ponovno spomnila na njegovo bolezen. Da bi se je otresel, je nadaljeval s pisanjem. Spet bo šla njegova pisana beseda med ljudi, jih spodbujala k vztrajnosti v njihovem težkem boju, jim vlivala vero v zmago in v lepšo prihodnost.

Ko bi vsaj svobodo dočakal! si je vse pogostejše zaželel. Zdal je jesen, je razmišljal, prihodno pomlad bo gotovo konec vojne. In potem se povrne domov. Tam je imel mater, očeta in sestro. Tako rad bi jih vsaj še enkrat videl! Morda jih pa bom vsaj še enkrat videl, je tiho upal.

In to upanje mu je vlivalo moč, da je lahko vzdržal na svojem mestu kot borec, predan stvari, za katero je žrtvoval vse najdražje, kar je imel: svoje mlado življenje.

PSA

Nace se je usedel v senco bukke, ki se je košatila kraj samotne poti, puško je položil v naročje in se zamislil. Bil je truden, lačen in žejen. Nikjer v bližini

Kino na Očučnah

predvaja danes 2. t. m. film

3. in 4. t. m. bo predvajan film Paramount **UPORNIKI KANSASA** (I ribelli del Kansas)

VOZNI RED VLAKOV

BENETKE-MILAN - PARIZ-RIM-BARI		6.18 D	Videm - Trbiž
ODHODI		6.24 A	Videm - Dunaj
6.40 D	Benetke - Turin - Rim	7.45 D	Muenchen - Berlin
7.14 A	Tržič (***)	9.45 A	Videm - Trbiž
8.45 R	Benetke - Rim	12.20 D	Dunaj
10.14 DD	Benetke - Milan - Genova (II) - Pariz	12.30 A	Videm (*)
10.24 A	Portogruaro	13.55 DD	Calais
12.55 R	Cervignano - Benetke	14.26 A	Videm
13.32 A	Cervignano - Benetke	16.17 A	Videm
14.52 D	Benetke - Milan - Pariz	17.37 A	Videm
16.40 D	Tržič - Benetke - Bari	19.10 D	Videm - Benetke
17.03 A	Tržič - Portogruaro	20.16 D	Muenchen
17.53 DD	Benetke - Pariz (x)	20.27 A	Videm
18.38 A	Tržič - Portogruaro	21.37 A	Videm
19.25 A	Tržič - Cervignano	PRIHODI	
20.50 R	Benetke	7.15 A	Videm
22.17 DD	Benetke - Milan - Turin - Genova - Ventimiglia - Marseille - Mestre - Bologna - Rim	8.00 A	Videm
6.23 A	Cervignano - Tržič	8.23 A	Videm
7.32 A	Portogruaro - Tržič	9.12 A	Videm
7.45 DD	Turin - Milan - Benetke - Rim	9.30 D	Dunaj - Muenchen
9.22 D	Marseille - Ventimiglia - Genova - Turin - Benetke	11.46 A	Trbiž - Videm
10.22 R	Benetke - Cervignano - Tržič	15.07 A	Videm
11.33 DD	Pariz - Benetke (xx)	15.55 A	Videm
13.27 D	Rim - Bologna - Bari - Ancona - Benetke	17.52 DD	Dunaj - Trbiž
13.57 A	Cervignano	19.43 A	Videm
15.22 D	Pariz - Milan - Benetke	21.05 A	Videm
17.05 D	Benetke - Portogruaro - Cervignano	22.20 D	Hamburg - Muenchen - Dunaj - Berlin
18.10 A	Tržič (***)	23.20 A	Videm
18.37 R	Bologna - Benetke (*)	23.25 DD	Calais (*)
19.08 A	Portogruaro - Tržič	0.56 D	Trbiž - Videm
19.50 DD	Pariz - Milan - Benetke	(*) ob sobotah od 11.12.1980 do 25.2.1981; ob nedeljah od 11.12.1980 do 25.2.1981	
21.20 R	Rim - Milan - Mestre (*)	OPCINE LJUBLJANA - BEOGRAD	
22.35 A	Benetke - Tržič	ODHODI	
23.42 DD	Turin - Milan - Genova (II) - Rim - Bologna - Benetke	0.19 D	Opčine - Reka
(*) samo 1. razred; (**) 11. razred samo do Benetk; (***) ne vozi ob nedeljah; (x) od 1.10.80 do 20.5.81; (xx) od 3.10.80 do 28.5.1981		7.28 A	Opčine - Ljubljana
VIDEM-DUNAJ - SALZBURG - MUENCHEN		8.32 D	Opčine - Reka
ODHODI		11.57 DD	Ljubljana - Atene
3.45 A	Videm - Trbiž	13.37 A	Opčine - Ljubljana
5.16 A	Videm	16.04 D	Opčine - Ljubljana
		17.58 A	Opčine
		20.00 A	Opčine
		5.50 D	Beograd - Opčine
		7.05 A	Opčine
		11.24 A	Opčine - Ljubljana
		13.18 D	Beograd - Ljubljana
		17.20 A	Opčine - Atene
		17.28 DD	Istanbul - Ljubljana
		20.06 D	Beograd - Reka
		21.48 A	Ljubljana - Opčine
		R - rapido; DD - zec; D - brezi; potniški	

Alloja Ravbar

Z gornjega pograda je prihajalo sopenje spečih kurirjev, ki bodo še pred svitlom odnesli na teren Radjski vestnik in letake. Oni so bili edina zveza med tehniko in terenom: prinašali so rokopise, papir, hrano in druge potrebščine, odnašali pa so vse, kar se je natisnilo v tehniko.

Ta kraj so Mitja in njegovi tovariši imenovali Katakomba. Sem so se zatekli vselej, kadar se niso imeli kam umakniti pred sovražnikom. Tu so ostajali, dokler je trajala na tistem območju kaka sovražna ofenziva ali hajka, nato pa so se vrnili v Griže, kjer so delali v nekem bunkerju. Toda pred mesecem dni so belci izsledili, kje delajo, in malo je manjkalo, da jih niso zalotili v bunkerju. Od takrat so delali v tej votlini. Tu pa je bilo vse prepojeno z vlago in duhom po tiskarski barvi, vse je bilo zavito v zelenkastost svetlobe, ki jo je širila karbidovka, ki je tem mladim ljudem odziral za tako piščo količino kisika in izločala strup, ki jim je razglojal pljuča in ostalo telo.

«Beneške galeje in sivčene celice so bile komaj senca v primeri s to katakombom,» je nekega dne rekel Grenki pol za šalo, pol za res.

Zdal se je Mitji spet zamislilo pred očmi. Tedaj je položil svinčnik na polo papirja, ki je ležala pred njim, oprl komolce na mizo, si podprl čelo z dlanimi in zamislil.

Tako je storil vselej, kadar se ga je polotila slabost, ki je izhajala iz njegove bolezní.

Ze tri leta je prebil v takih in podobnih brigah; že tri leta je vdihaval smrad karbida, petroleja, spirita, lojenih sveč in tiskarskih barv. Njegovo zdravje je bilo razmetano po nešteti podobnih katakombah. Začel je v mestu. Tudi tam je pomagal pisati in tiskati. Delal je v kletih, na podstrešjih, v plesivih, brezračnih bunkerjih. Nekega dne so ga poslali iz mesta z nalogo, da organizira in vodi neko ilegalno tehniko. Od takrat je marsikaj doživel. Nekajkrat je

bila njegova tehnika izdana, nekajkrat pa jo je sovražnik odkril po naključju. Dvakrat se je edini rešil iz izdane tiskarne. Drugič mu je drobec italijanske bombe izbil levo oko. Vse, kar je bilo v tiskarni, je sovražnik uničil. Ko se je vrnil iz bolnišnice, je začel na novo. Dobil je nove tovaršve v pomoč in z njimi začel širiti letake, napisane z roko. Potem so jih raznoževali na pisalni stroji, na šapriografski kiji, nato na ciklostili in končno so dobili star ročni tiskarski stroj na nožni pogon. Toda že teden dni nato so Nemci odkrili tiskarno in jo uničili. In spet je bilo treba začeti skrajša. Spet se je z neupogljivo voljo lotil dela. Delal je dan in noč ob petrolejkah in karbidovkah, ob nezadostni hrani in v strahu, da jih bo prejel ali slej izsledil sovražnik, ki je z vso zagrizenostjo stikal tudi za ilegalnimi tiskarnami. Delal je z vsemi silami in z zavestjo, da opravlja dolžnost, ki ni nič manjša od dolžnosti, ki jih ima borec na položaju.

Toda nekega dne je začutil, da z njegovimi pljuči nekaj ni več v redu. Odšel je k zdravniku. Rak na pljučih. To razodetje ga je sprva silno prizadelo. A polagoma se je sprijaznil z mislijo na to, kakor se pač človek navezadnje sprijazni z vsakim zlom, ki je neubranljivo. Poslej je vse bolj čutil, da mu pohajajo mladostne sile in da ne bo več dolgo vzdržal. A kljub temu ni popustil. Nasprotno. Še bolj neugnano je delal dalje, ko da bi hotel narediti čimveč, preden leže in ne vstane več. Neutrudljivo je pisal, narekoval, tipkal, tiskal. In kadar je ta ali oni tovariš zanihal pod težo življenjskih razmer, je vselej našel ustrezne besede, ki so spet uravnovešile omahujočega. In z enako vnemo in prepričevalnostjo je znal v svojih člankih dvigati tiste, ki so podpirali osvobodilni boj, a so kdaj pa kdaj iz določene razloga zakolebali med prepričanjem in dvomom, med upom in obupom.

Zdalci se je zganil, odprl oči in se zagledal v Vero, ki ji je glava od časa do časa od utrujenosti omahnila na prsi.

ni bilo hiše, nikjer studenca. Vsenaokrog je se tedaj pokalo. Otkize, ki so jo začeli Nemci in se proti partizanskim edinicam na tistem področju hotelo bitti konec.

Bil je kurir na karavli TV 40. Pred ta dan je bil poslan s pošto v štab XV. divizije, vtem pa so se njegovi tovariši premaknili neznano kam, in kdaj je bil isče.

Med uganibanjem, kje naj bi bil, je začel bliskovito se korake Ozri se je v tisto smer in zagledal mladenčev roženega partizana, ki se je trudoma vlekel po roki. Ko se mu je približal, ga je prepoznal. Doma je bil nedaleč od njegovega rodnega kraja.

«Vidi!» je nemalo začuden zaklical Nace, je obstal. Fant, ki je šele zdaj ugledal Načeta, je obstal v ostmrlu.

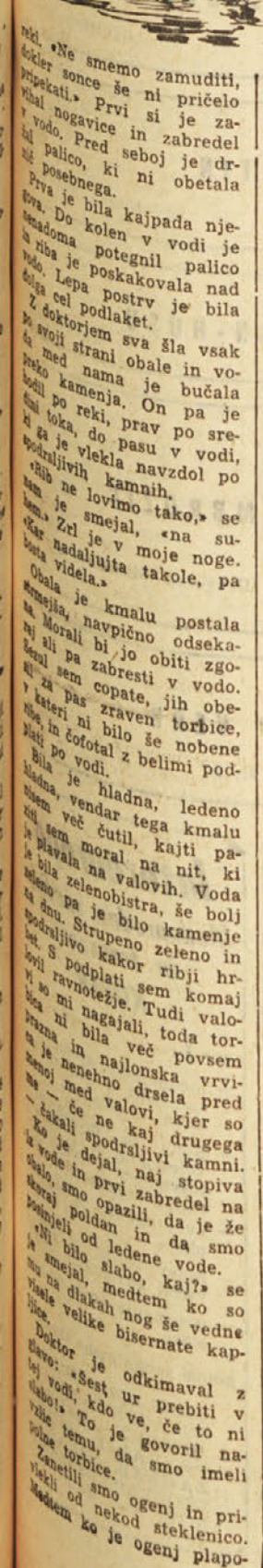
«Nace!» je nazadnje vzkliknil in stopil k njemu. «Od kod pa ti?» je vprašal Nace.

Vid je prisedel in začel pripovedovati. Zdal se je bil kurir na karavli TV 26. Pred tremi tedni je padel v domobransko zasedo in bil hudo ranjen. Tam se je na pol živ privlekel na karavlo, so ga domobranec odnesli v neko partizansko bolnišnico. Tam se je zdravi prav do tega dne; tisto jutro so razen njegove odkrili bolnišnico in pobili vse ranjence razen njega, ki jim je - sam ni vedel kako - usel. In zdaj se vračal na karavlo, ki je bila nekje daleč v hribovih.

Ko sta čez čas krenila dalje, je rekel Vid, ki je težko hodil:

Vesele velikonočne praznike vam voščijo

telegrami: Velesajam - Zagreb

prelivala v skrivencen obris hišice. Vstopila sva v kolibo in sedla na klop zraven mize. Na nepokriti mizi so zijale špranje med deskami.

Naročil je dve mastiki (vrsta makedonskega žganja; op. prev.) in naročil, naj spejejo nekaj ribic. Potem sem še sam naročil mastiko in potegnil iz toba be kak svojih rib. »Nika ne hiti,« se je nasmešnil, »prezgodaj si pričel deliti ribe.« Potem je — da ne bi zaostal — znova naročil pijače in dal natakarju nekaj postvri.

Tisti večer, v poznih urah, mi je — medtem ko sva sedela v kolibi poleg utripajoče svetilke, ki je visela nad nama, sklonjena eden k drugemu s polnimi, toplimi kozarci v rokah, trpetelja in razgarta pripovedoval, kakor ga doslej še nisem slišal. Odkrit, kakor da ni nikogar pred njim, brez izgovarjanja in ovinkov.

Bil je partizan, kurir, divja koza na strmih stegah, zaupna zveza in politično upanje, toda po vsoboditvi to ni več mogel biti, umaknil se je in v kratkem času so ga zapostavili, potem pa so videli, da ni nič posebnega, in ljudje so ga postavili tja, kamor je soodgovoren, toda on je ostal vaški otrok in ni mogel biti več to, kar je bil, ko je moral biti in to je dojel bolje in poprej kakor ostali, to se razume.

»Zdaj bi me radi poslali v neko šolo,« se je nasmešnil, kakor da tudi sam ne verjame v to. »Pri bogu, zavrnil sem jih.«

Poskušam mu ugovarjati, on pa me ukroti z rokama in se skloni k mojemu obrazu. »Ne morem se učiti,« šepče, kakor da mi zaupa skrivnost. »Kam bi zdaj, s temi stvarmi...«

»Toda saj ni težko,« ga prekinem in mu želim pojasniti, da to zares ni posebno težko,

»Pusti, pusti,« mi pravi s prastarim spoznavstvom v nasmehu, »jaz nisem za to stvar. Zdravje, ko bi bil mlajši, bi rekel... Jaz pa nisem za to stvar.«

Ko sva odšla iz kolibe,

«Doktorju navkljub po-
deva peš, jutri pa mu te
ga nalašč ne bova poveda-
la», ponavlja, medtem ko
se pričenajava smeja. Do-
hiti naju še neka) tovar-
njakov in Stojan jih vse
odpravi, brž ko se zausta-
vi in ko odpelejo, odane
med hribi le najin smeh.
Skupaj z uboremem reke.
Tako not — črne pa vsi-
hovi, pritaženo belkaste na
nebu — te noči sva prispe-
la domov šele od dveh po
polnoči. Torbe na bokih
so bile težke, drobovje —
prazno, smeh nama je o-
sušil glava, bila sva prazna.
Toda zadovoljna.

Ko sem naslednje jutro
pred sončnim vzhodom vstal,
da bi se napil vode in ta-
ko splahnil grenkobno le-
pilo iz gŕla, — ga ob-
gedal pod izvirkom ob čer-
ki. Ni se še povsem zga-
nilo, toda videl sem, da mi
oni. Stopil sem po rosin
travi in zastal, da bi vi-
del, kako meče trnek.

«E? je dejal čez nekaj
časa, ne da bi se sploh o-
brnil in pogledal kdo je.
«Kako je: si utrujen?»
«Malo», sem zamrmral.
«Tako je dobro», je de-
jal, medtem ko se je sklo-
penj pripravljal, da bi spe-
rgel trnek. «Dobro je, če
se človeku zdi, da je utru-
jen in ima razlog za to.»

Dejal je to ali nekaj po-
dobnega, vrgel trnek v vo-
do, potakal, z drobnimi ko-
raki odšel navzdol, medtem
ko so valovi nosili vrvice,
jo zatem nezadovoljen po-
tegnili iz vode in ježno za-
godel:

«Ničesar ne opraviš, če
ne zabredaš vanjo.»

Zatem se je obrnil k me-
ni, šele zdaj prvič, me na-
lašč začudeno pogledal in
vprašal:

«Ali nisi vzel trnka?»

Nasmehnil sem se in od-
šel po palico. In ko sem
prehodil še pol poti, se mi
je zjansilo, da se je tudi
sam smehljaj.

Sonce je že osvetlilo ro-
bove gorskih grebenov, spo-
da pa večni senci, ki pri-
znava tudi dan brez sonca,
so med bučanjem reke
koraki lahko ubirali svojo
pot z valovi ali proti njim.

Prevedel B. A.

PROSEK šte. 124		se vljudno priporoča			
KROJACNICA		VIZOVLA			
SILVESTER MARKUŽA					
GOSTILNA		BRISCK			
MILIČ					
GOSTILNA	Trgovina jestvin				
«ALLA GROTA»	BRAVIN				
SV. KRIZ - center	DEV				
Trgovina jestvin in pekarna	GOSTILNA				
GUŠTINČIČ	KOCMAN				
SV. KRIZ - center	STIV				
MESNICA	JESTVINE				
LOZAR	Danica Kocman				
SV. KRIZ - SESLJAN	STIV				
GOSTILNA	MESNICA				
«PRI NACETU»	Ivan Pahor				
SV. KRIZ	Del. 21532	NABREZINA - center			
BRIVSKI IN DAMSKI SALON					
STANKO DEVETAK					
se vljudno priporoča					
NABREZINA — CENTER št. 156 — Del. 20-12					
MESNICA					
ANGELA SAKSIDA por. FUKS					
NABREZINA — KAMNOLOM					
Trgovina elektromateriala in radijskih aparatov					
MIRO FRANČEŠKIN					
NABREZINA - CENTER			Del. 20-23		

	OPCINE	Narodna ulica 46 — Telefon 21-067
	DANILO ŠULIGOJ	
OPCINE	Proseška ul. 24 — Tel. 21-172	
ZALOGA DRV IN PREMOMA		
GOSTILNA		
EMILIJA SOSIČ-VREMEC		
OPCINE	Narodna ulica 65	
TRGOVINA Z ELEKTRICINIMI POTREBSCINAMI		
ERNEST MALALAN		
OPCINE	Narodna ulica 128 — Telefon 21-189	
IMPORT—EXPORT	MOTORJI IN KOLESA	
F. BRUNDULA		
TRST - OPCINE — Narodna ulica 118 — Tel. 21-022		
Kolesa: «WANDER», «BIANCHI», «LEGNANO» in druge znamke		
DRV IN PREMOMA	Rudolf Vremec	
ZALOGA	OPCINE	
Narodna ulica 78 Telefon 21-306	DOSTAVLJA NA DOM - CENE UGODNE	
Mirodinica - drogerija	SOSIČ	
NABREZINA - center	JULIJA VIKTOR	
	Manufakture Kieparstvo	
	Drobnarije Delavnica	
	OPCINE	
	Alpinska ul. 87 - Tel. 21-38	
Pekarna in slaščičarna	JESTVINE	
JAZBEC	Silvan Grgič	
NABREZINA Tel.: 20-174	PADRICE št. 37	
GOSTILNA	JESTVINE	
Jožef Možina	Karel Kalc	
TREBCE št. 49	GROPADA	
GOSTILNA	GOSTILNA	
UMEK	MILKOVIČ	
GROČANA	GROPADA	

LIBRARNICA
Marčela Pertot
 TRST BARKOVLJE
 Ul. Perarolo šte. 2

TRST,
Trg S. Giovanni št. 1

TRST - UL. GARDUCCI 15
 Tel. 29-656

Bogata izbira naočnikov
 naočnikov za otroke,
 precizna sestila
 logaritmična računata.

- PORCELAN
- KRISTAL
- PRIBOR
- LESTENCI NAVADNI
in KLASIČNI
- HLAĐILNIKI
- ELEKTRIČNI GOSPO
DINJSKI STROJI
- STEDIHLNIKI
- VSE ZA DOM

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

Expresna potniško, tovarna linija
 IADRAN - ZDA - JADRAN

Odhod ladje vsakega 30. v me.
 secu direktno Trst - New York.
 Trajanje potovanja 15 dni

Za vse informacije prosimo obrnite se na našega agenta
AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via Mila-
no 41, Trst - telefon 24-188

ZAGREBŠKI VELESEJEM
MEDNARODNI SPOMLADANSKI
ZAGREBŠKI VELESEJEM
14. - 23. IV. 1961.

Proizvodi široke potrošnje - Prehrana -
 Stanovanjska oprema - Tekstil in kon-
 fekcija - Revija sodobnega oblačenja
 - Turizem in gostinstvo - Medicina in
 tehnika - Tehnika varjenja - Merilna
 in regulacijska tehnika - Avtomacija -
 Strokovna literatura.

INFORMACIJE:
ZAGREBAČKI VELESJAM, Zagreb,
Aleja Borisa Kidriča, tel. 51-666,
telegrami: Velesajam - Zagreb

Vesele velikonočne prarnike vam pošljemo

KAROSERIJA

DANILO PERTOT

TRST: BARKOVLJE, UL. BOVETO 5 — Tel. 29-121, 39-378

Tapetništvo in ličenje ter popravila avtomobilov, kamionov in avtobusov

BATO

EMPORIO S. ANTONIO

TRST
UL. S. LAZZARO 12

V naši trgovini dobite:
BLAGO NAJNOVEJSE
MODNE KONFEKCIJE
ZA DAME IN GOSPODE.
STALNE IN NIZKE CE-
NE SO NASA REKLAMA

MADALOSSO

TRST, UL. TORREBIANCA 26, vogal XXX OTTOBRE,
dubite vsakovrstno POHISTVO, otroške VOZICKE,
šimnice — originalne PERMAFIX — Cene ugodne

Gostilna «Ex Ussaro»

lastnik
Ivan Filipčič

TRST — Ulica Carducci 41 (nasproti pokritega trga)
vam postreže z domačo hrano — z najboljšim
istrskim in vipavskim vinom in pršutom

DARWIL

Najnovejši izum moderne tehnike
Superautomatic s 57 rubini

Preko 50 vrst najboljših
švicarskih ur vam jamči:

izredno natančnost
izredno vzdržljivost
izredno nizko ceno

ŠVICARSKA SUPERMARKA

BAR SPORTIVO

TRST UL. dell'Istria 10

KROJAŠKI SALON ZA DAME IN GOSPODE

TRST, Trg Garibaldi 11 Tel. 90-280
Velika izbira modernega blaga — Plačilne olajšave

TISKARNA

GRAPHIS

VSAKOVRSNE TISKOVINE
ZA SOLO, URADE ITD.

TRST
ULICA SV. FRANCISKA 20
TEL. 29-477

INTERMERCATOR

TRST Ulica Cicerone 10 Tel. 38-074

UVOZ IN IZVOZ RAZNOVRSTNEGA BLAGA
PO TRŽASKEM IN GORIŠKEM SPORAZUMU

NASCIMBEN

IMPORT EXPORT

NADOMESTNI DELI ZA AVTOMOBILE

TRST, UL. CORONEO št. 39. I. 24-955

POŽAR ARTEMIO

TRST - UL. MORERI 7
Telefon št. 28 373

TOVORNI PREVOZI

v vse kraje,
tudi v
inozemstvo

Društvena gostilna

Prosek št. 280

Trgovina z jestvinami

Alojz Jerkič

TRST — Strada Vecchia
dell'Istria 64 — Tel. 41-175

TRGOVINA Z JESTVINAMI

Vinko Benčič

TRST - ROJAN
Ulica Roiano 5 - Tel. 23560

Mlekarna

Fornazaro

TRST - SKEDENJ
Skedenjska ulica 97

Električno pranje

obk na suho

«BETA»

Gorica, Trg XXVII. marca 8
Telefon 39-00

Trgovina jestvin

in prodaja kruha

Teodor Velišek

GORICA, Ul. Montesanto 91
telefon 32-85

Gostilna

FIEGL

GORICA Koren 11

Trgovina jestvin

Ciril Budihna

GORICA, Ul. Veniero 6
tel. 29-18

CVETLICARNA

TRST, UL. dell'Istria 19 - Tel. 95-052

Vam nudi vedno sveže cvetlice in rastline

KROJAŠKI SALON

S. KOŠUTA

TRST Viale d'Annunzio 11 I. nad.
(v isti stavbi, kjer je kino Capitol)

KROJAČNICA BOGATEC

TRST Ulica Udine 11/I Tel. 62-990

obvešča svojo cenj klientelo, da ima nove sezonske
vzorke blaga za dame in gospode Obiščite nas!

CVETLICARNA

«SAVIN»

TRST Ulica dell'Istria 10 — Telefon 55-590

vedno dobro založena s svežimi cvetlicami in raznimi
rastlinami. Izvršuje vsakovrstno delo po naročilu.

AVTOPODJETJE

KANOBEL

TRST Viale dell'Ippodromo 16 Tel. 90-812

KROJAČNICA

VLADO PREMUR

TRST Ulica Ginnastica 35-I — Telefon 45-477

TAPETNIŠKA DELAVNICA

MARIO PAHOR

specializirana v opremljanju dnevnih sob in drugih
prostorov

TRST Ulica S. Anastasio 12 — Telefon 61-218

TRGOVINA JESTVIN

MILAN BEVK

TRST — Viale G. D'Annunzio 9 — Telefon 41-572

TRGOVINA Z JESTVINAMI

JOSIP ŠKABAR

OPCINE Narodna ulica 42 — Tel. 21-026

Gostilna

VETO

OPCINE, Proseška ul. 35

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPČINAH

z. z. o. p.

OPCINE Alpiska ul. 85 — Tel. 21-054

DOBRO ZNANA TRGOVINA S CEVLJI

G E C

TRST Rojan, Trg Tra i Rivi 2 - Tel 31-198

Drogerija

PODGORNIK

GORICA, Koren — tel 30-09

Ivan Golob

Prodaja nadomestnih delov

za avtomobile, motorje in

kolesa

GORICA - Trg De Amicis 1

Trgovina galanterije

M. BAVCON

Gorica — Ul. Carducci 6

Konfekcijska trgovina

BONNES

Gorica — Ul. Mameli 4

(poleg kavarne Bratuš)

Bar «Adriatico»

(Alojzij Begus)

GORICA Travnik

Telefon 32-57

KAVARNA

BRATUŠ

GORICA

«AL RISPARMIO»

(Karmela Mikulus)

Velika izbira galanterijskega

blaga za moške, ženske

in otroke

GORICA, Ul. Oberdan 6

JESTVINE

VIDAU

BANI

«IVANKA»

TRST, UL. dell'Istria 19 - Tel. 95-052

Vam nudi vedno sveže cvetlice in rastline

KROJAŠKI SALON

S. KOŠUTA

TRST Viale d'Annunzio 11 I. nad.

(v isti stavbi, kjer je kino Capitol)

KROJAČNICA BOGATEC

TRST Ulica Udine 11/I Tel. 62-990

obvešča svojo cenj klientelo, da ima nove sezonske

vzorke blaga za dame in gospode Obiščite nas!

CVETLICARNA

«SAVIN»

TRST Ulica dell'Istria 10 — Telefon 55-590

vedno dobro založena s svežimi cvetlicami in raznimi

rastlinami. Izvršuje vsakovrstno delo po naročilu.

AVTOPODJETJE

KANOBEL

TRST Viale dell'Ippodromo 16 Tel. 90-812

KROJAČNICA

VLADO PREMUR

TRST Ulica Ginnastica 35-I — Telefon 45-477

TAPETNIŠKA DELAVNICA

MARIO PAHOR

specializirana v opremljanju dnevnih sob in drugih

prostorov

TRST Ulica S. Anastasio 12 — Telefon 61-218

TRGOVINA JESTVIN

MILAN BEVK

TRST — Viale G. D'Annunzio 9 — Telefon 41-572

TRGOVINA Z JESTVINAMI

JOSIP ŠKABAR

OPCINE Narodna ulica 42 — Tel. 21-026

Gostilna

VETO

OPCINE, Proseška ul. 35

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPČINAH

z. z. o. p.

OPCINE Alpiska ul. 85 — Tel. 21-054

DOBRO ZNANA TRGOVINA S CEVLJI

G E C

TRST Rojan, Trg Tra i Rivi 2 - Tel 31-198

ZALOGA STAVBNEGA MATERIALA

ČELESTE DANEU - DANIELI

OPCINE Narodna ul. 77 - Tel. 21-034

URARNA IN ZLATARNA

MARCELLA STOCCA

PROSEK št. 129 se vladno priporoča!

MESNICA

RUDI PUNTAR

KONTOVEL št. 179

TVRDKA

JOŽEF SILA

UVOZ IZVOZ

vsakovrstnega lesa za predelavo in kurjavo

ter jamskega lesa.

TRST - Riva Grumula št. 6-I - Telefon 37-004

GOSTILNA

ALEKSANDER KOZINA

PREBENEK št. 11

GOSTILNA IN MESNICA

PETAROS

se toplo priporoča!

BORST št. 60

TRGOVINA JESTVIN

ANTON ŠVARA

KATINARA — TELEFON 90-665

«PAPYROS»

UVOZ — IZVOZ papirja, grafičnega

materiala ter pisarniškega pribora

TELEFON 36-453 — TRST — Ulica Fabio Severo 10

Slovenski trgovini

FRANC UDOVIČ

TRST, UL. MAZZINI 46 in na TRGU PONTEROSSO 5

nudita vsakovrstno modno blago:

bunde, deke, rjuhe itd. po najnižjih cenah

GIACOMO VATOVEC SUCC.

TRST, UL. TORREBIANCA 19

Tel. 23-587 37-561

IZVAŽA DARILNE POŠILJKE

KOLESA - MOTORNA KOLESA - AVTOMOBILE

gospodinjske predmete, radio-aparate,

šivalne stroje

kolonialno blago

Visus Optica

TRST, Campo S. Giacomo 11, telefon 50-057

je vaš zanesljiv optik

Očala za vid in za sonce — Vsakovrstna popravila

TAKOJSNJA IZROČITEV CENE UGODNE

KINO

ŠKEDENJ

v SKEDNJU

Vsakodnevne kino predstave najboljših filmov

KMEČKA BANKA

r. z. z. o. z.

GORICA

Ul. Morelli 13 - Tel. 22-06

«AL LAVORATORE»

(DORO)

Velika izbira konfekcije: delovne hlače, suknjiči, vetrni

jopiči, plašči vseh vrst, perilo itd.

GORICA, Ul. Boecaccio 2 — Tel. 39-45

dom Tel. 47-52

Tovarna testenin

«LA CASALINGA»

NANUT

Pekarna, trgovina jestvin

STANDREZ — GORICA

ANDREJ BOLKO mr. ph.

UVOZ - IZVOZ

Farmaevtski proizvodi in kemikalije

TRST - UL. TORREBIANCA 21, II

Telefon 31-315

PRIZNANO MEDNARODNO

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA

GORICA - UL.